

Τα κυριότερα σημεία
του έργου

ENERGY FOR MAYORS

Ενδυνάμωση της ικανότητας των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου των Δημάρχων για μεγιστοποίηση της υποστήριξής τους προς Ευρωπαϊκούς Δήμους σε θέματα αιιφόρου ενεργειακού σχεδιασμού

Η έκδοση αυτή συνοψίζει τα κύρια επιτεύγματα του έργου ENERGY FOR MAYORS (IEE/09/835/SI2.558299), που συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Προγράμματος Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη - Intelligent Energy Europe. Το έργο, με πλήρη τίτλο: “ Ένα δίκτυο δομών υποστήριξης για το Σύμφωνο των Δημάρχων με στόχο την αιεφόρο ενέργεια”, συντέλεσε στην επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενδυναμώνοντας τις ικανότητες των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου των Δημάρχων για μεγιστοποίηση της υποστήριξης τους προς Ευρωπαϊκούς Δήμους σε θέματα αιεφόρου ενεργειακού σχεδιασμού και εφαρμογής.

Το εταιρικό σχήμα του έργου ENERGY FOR MAYORS αποτελείται από 15 εταίρους από 8 Ευρωπαϊκές χώρες. Αυτοί είναι:

- Επαρχία της Γένοβα (Ιταλία) – Συντονιστής
- Εταιρία Sogesca s.r.l. (Ιταλία)
- Επαρχία της Μόντενα (Ιταλία)
- Ιταλική Ένωση «Τοπική Ατζέντα 21» (Ιταλία)
- Πόλη του Ζάγκρεμπ (Κροατία)
- Πολωνικό Δίκτυο Energy Cités (Πολωνία)
- Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο του Κάουνας (Λιθουανία)
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας - πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης (Ελλάδα)
- Επαρχία της Ουέλβα (Ισπανία)
- Επαρχία της Βαρκελώνης (Ισπανία)
- ICLEI-Τοπικές Κυβερνήσεις για τη Βιωσιμότητα – Ευρωπαϊκή Γραμματεία (Γερμανία)
- Ένωση για την ανάπτυξη των ορεινών Δήμων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας (Βουλγαρία)
- Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Ελλάδα)
- Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ποιότητα (Βουλγαρία)
- Ένωση των Βουλγάρικων Τοπικών Αρχών της Μαύρης Θάλασσας (Βουλγαρία)

«Η μοναδική ευθύνη για το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης εναπόκειται στους συγγραφείς. Δεν αντανακλά απαραίτητα τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε ο Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI) ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ευθύνονται για την πιθανή χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτή.»

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	5
1.1 Πρόλογος.....	5
1.2. Το Σύμφωνο των Δημάρχων – ένα κίνημα από τη βάση προς τα πάνω για την εξάπλωση της βιώσιμης ενέργειας.....	6
1.3 Ο ουσιαστικός ρόλος των Υποστηρικτών και Συντονιστών του Συμφώνου.....	8
2. Σύντομη επισκόπηση του έργου ENERGY FOR MAYORS.....	11
3. Ανιχνεύοντας τις ανάγκες των Υποστηρικτών και Συντονιστών του Συμφώνου.....	15
4. Με ποιο τρόπο το έργο ENERGY FOR MAYORS ενδυνάμωσε τους Υποστηρικτές και Συντονιστές του Συμφώνου στον ρόλο τους.....	17
4.1. Ανάπτυξη ικανοτήτων.....	17
4.2. Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια.....	18
5. Με ποιο τρόπο οι Υποστηρικτές και Συντονιστές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη.....	23
5.1. Ανάπτυξη Απογραφής Εκπομπών Αναφοράς και Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας.....	23
5.2. Εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας.....	24
5.3. Κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών.....	27
5.3.1. Τοπικά Φόρουμ.....	27
5.3.2. Ημέρες Ενέργειας.....	29
5.4. Εφαρμογή πιλοτικών συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης.....	33
6. Έντυπα και εργαλεία του ENERGY FOR MAYORS– μία πηγή έμπνευσης.....	39
7. Συμπεράσματα.....	43
7.1. Επιτυχημένα παραδείγματα.....	43
7.2. Διδάγματα.....	44
7.3. Υποδείξεις για το μέλλον.....	46
8. Δήμοι ενταγμένοι στο έργο.....	49
9. Στοιχεία επικοινωνίας με την ομάδα του έργου.....	51

1. Εισαγωγή

1.1. Πρόλογος

Το έργο ENERGYFOR MAYORS ήταν ένα μοναδικό έργο. Ήταν το πρώτο έργο του προγράμματος IEE με ιδιαίτερη έμφαση στους Συντονιστές και Υποστηρικτές-βοηθώντας τους να υποστηρίξουν την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια με την προώθηση και την ενίσχυση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας του Συμφώνου των Δημάρχων. Μια μεγάλη ομάδα έργου, αποτελούμενη από 15 εταιρείες, συνεργάστηκε για τη συμμετοχή 15 Ευρωπαϊκών πόλεων και κωμοπόλεων στον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό, στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Υποστηρίξαμε περισσότερους από 80 επιλεγμένους Δήμους στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των δικών τους Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ), αλλά και στη συμμετοχή των πολιτών και των τοπικών φορέων στη διαδικασία.

Ειδικότερα, είμαστε περήφανοι από μερικά παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών, όπως το πρώτο “Κοινό ΣΔΑΕ” στην Ευρώπη με στόχο μείωσης των εκπομπών, μοιρασμένο ανάμεσα σε διάφορες τοπικές κυβερνήσεις. Επιπλέον, ένα άλλο μοναδικό στοιχείο ήταν ο συνδυασμός της ανάπτυξης ενός Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας (EnMS-ΣΕΔ) (ακολουθώντας το ISO 50001) με το ΣΔΑΕ σε 8 πιλοτικούς Δήμους. Αυτοί θα επωφεληθούν από τη συνέργεια των δύο εργαλείων. Περισσότεροι από 500 Δήμοι και πολλοί Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου έχουν συμμετάσχει στη προσπάθειά μας γενικά, με εκπαιδευτικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις σε όλη την Ευρώπη.

Μέσα από την εργασία μας και τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των τριών ετών, έχουμε αναπτύξει διάφορα εργαλεία που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο στην Εργαλειοθήκη του έργου για Μεθοδολογίες για το Κλίμα και την Ενέργεια. Αυτά βοηθούν τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου στα θέματα του Συμφώνου των Δημάρχων. Για παράδειγμα, μπορείτε να βρείτε εκεί τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για Συντονιστές και Υποστηρικτές, εκπαιδευτικό υλικό τόσο για Συντονιστές και Υποστηρικτές όσο και για τους Δήμους ή τις κατευθυντήριες γραμμές για το Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης. Η Εργαλειοθήκη περιλαμβάνει περισσότερες από 1000 πηγές από όλη την Ευρώπη, σε πολλές διαφορετικές γλώσσες. Ρίξτε μια ματιά στην ιστοσελίδα μας για άλλες ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά με το έργο.

Dario Miroglio
Συντονιστής του έργου ENERGY FOR MAYORS
Επαρχία της Γένοβα (IT)

1. Εισαγωγή

1.2 Το Σύμφωνο των Δημάρχων - ένα κίνημα από τη βάση προς τα πάνω για την εξάπλωση της αειφόρου ενέργειας

Το **Σύμφωνο των Δημάρχων** είναι η κύρια ευρωπαϊκή κίνηση στην οποία συμμετέχουν τοπικές και περιφερειακές αρχές, που δεσμεύονται εθελοντικά για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην επικράτειά τους. Με τη δέσμευσή τους, οι υπογράφωντες το Σύμφωνο έχουν ως στόχο να ανταποκριθούν και να υπερβούν το στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 20% έως το 2020.

Για να μετουσιώσουν την πολιτική δέσμευσή τους σε συγκεκριμένα μέτρα και έργα, οι υπογράφωντες το Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση:

- να προετοιμάσουν μια **Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς (ΑΕΑ)**,
- να **αναπτύξουν ένα Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ)** περιγράφοντας τις βασικές ενέργειες που προτίθενται να αναλάβουν,
- να **εφαρμόσουν το ΣΔΑΕ**,
- να εμπλέξουν τους πολίτες τους και τους τοπικούς φορείς σε σχετικές με την ενέργεια δράσεις, όπως με τη διοργάνωση των **Ημερών Ενέργειας**

Η πρώτη τελετή υπογραφής του Συμφώνου των Δημάρχων πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου του 2009 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες. Με την ευκαιρία αυτή, πάνω από 350 πόλεις υπέγραψαν δημοσίως το Σύμφωνο των Δημάρχων, εκφράζοντας την αποφασιστικότητά τους να επιτύχουν ή την επιθυμία να προχωρήσουν πέρα από τους στόχους της ΕΕ όσον αφορά το κλίμα και την ενέργεια και ταυτόχρονα να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των πολιτών τους.

Η πρώτη Τελετή Υπογραφής του Συμφώνου των Δημάρχων το 2009 (πηγή: www.eumayors.eu)

1. Εισαγωγή

Από εκείνη την πρώτη τελετή, η πρωτοβουλία του Συμφώνου των Δημάρχων κερδίζει έδαφος. Τον Απρίλιο του 2013 ο αριθμός των υπογραφόντων το Σύμφωνο υπερέβη το 4.500 και ακόμα νέες πόλεις και κωμοπόλεις προσέρχονται σε αυτή την κίνηση, δεσμευόμενοι εθελοντικά **να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020.**

Το Σύμφωνο των Δημάρχων είναι ανοικτό στις τοπικές κυβερνήσεις όλων των μεγεθών - από μικρές πόλεις, μέχρι μεγάλες μητροπολιτικές περιοχές. Μπορούν να υπογράψουν το Σύμφωνο ανά πάσα στιγμή, δεν υπάρχει προθεσμία. Μια φορά το χρόνο υπάρχουν οργανωμένες επίσημες τελετές υπογραφής του Συμφώνου των Δημάρχων, όπου δίνεται στους Δημάρχους μια ευκαιρία να προχωρήσουν σε μια συμβολική δημόσια υπογραφή και να αποκτήσουν προβολή σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

1. Εισαγωγή

Η υπογραφή του Συμφώνου και - κατά συνέπεια - η ανάπτυξη και η εφαρμογή ενός ΣΔΑΕ μπορεί να φέρει στην τοπική αυτοδιοίκηση πολυάριθμα οφέλη, όχι μόνο στον τομέα του περιβάλλοντος και του κλίματος, αλλά και σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Δυνητικά οφέλη περιλαμβάνουν:

- Συμβολή στην παγκόσμια μάχη κατά της ανθρωπογενούς επιταχυνόμενης κλιματικής αλλαγής
- Ανάδειξη της δέσμευσης για την προστασία του περιβάλλοντος και την αποτελεσματική διαχείριση των πόρων
- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της ενεργειακής δαπάνης
- Βελτίωση της τοπικής ενεργειακής ασφάλειας
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών
- Δημιουργία ενός σταθερού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Βελτίωση της εικόνας του Δήμου
- Καλύτερες ευκαιρίες χρηματοδότησης
- Δυνατότητα δικτύωσης και ανταλλαγής εμπειριών με άλλα συμβαλλόμενα μέρη του Συμφώνου

Δεδομένου ότι το έργο των Υπογραφόντων το Σύμφωνο δεν είναι εύκολο, αυτοί μπορούν να υπολογίζουν στην ευρεία υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, καθώς και από τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου. Η τελευταία αναφέρεται σε δύο τύπους οργανισμών που βοηθούν τους Υπογράφοντες του Συμφώνου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, δηλαδή στην κατάρτιση της ΑΕΑ, στην ανάπτυξη ενός ΣΔΑΕ, στη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και στη μόχλευση χρηματοδοτήσεων. Χάρη σ' αυτούς αυτή η φιλόδοξη πρωτοβουλία είναι επίσης διαθέσιμη σε μικρότερους Δήμους με πιο περιορισμένες ικανότητες (σε προσωπικό και πόρους), δίνοντας τους την ευκαιρία να συμμετάσχουν.

Το **έργο Energy for Mayors** στήριξε την υλοποίηση του Συμφώνου των Δημάρχων, με την ενίσχυση του ρόλου και των δεξιοτήτων των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου. Αυτό με τη σειρά του, τους επέτρεψε να βοηθήσουν τις πόλεις και τις κωμοπόλεις τους (πολλές από αυτές Υπογράφοντες του Συμφώνου) με την τοπική δράση για το κλίμα. Σε συνέχεια των παραπάνω, επιλεγμένοι Δήμοι από 7 ευρωπαϊκές χώρες είχαν άμεση βοήθεια στην ανάπτυξη και την εφαρμογή των ΣΔΑΕ τους.

1.3. Ο ουσιαστικός ρόλος των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου

Σημαντικό ρόλο στο Σύμφωνο των Δημάρχων (CoM) διαδραματίζουν οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου (παιλιότερα αναφέρονταν ως Δομές Υποστήριξης του Συμφώνου). Το ρόλο αυτό έχουν οργανισμοί, οι οποίοι υποστηρίζουν τους υπογράφοντες το Σύμφωνο στην προσπάθειά τους για εκπλήρωση των φιλόδοξων στόχων τους, αλλά και προωθούν το Σύμφωνο των Δημάρχων στην σφαίρα επιρροής τους. Η βοήθειά τους είναι απαραίτητη, ειδικά για τους Δήμους που έχουν την πολιτική βούληση να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν ένα ΣΔΑΕ, αλλά μπορεί να στερούνται τις απαραίτητες δεξιότητες και / ή πόρους για να το κάνουν μόνοι τους.

1. Εισαγωγή

Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ αυτών των δύο τύπων οργανισμών;

1. Συντονιστές του Συμφώνου (Covenant Coordinators) είναι δημόσιες αρχές (π.χ. επαρχίες, περιφέρειες, ενώσεις Δήμων) που παρέχουν στρατηγική καθοδήγηση αλλά και οικονομική και τεχνική υποστήριξη στους Δήμους που εντάσσονται στο Σύμφωνο. Αυτή η ομάδα χωρίζεται περαιτέρω σε δύο ομάδες:

- **Εδαφικοί Συντονιστές** - εθνικές αποκεντρωμένες διοικήσεις συμπεριλαμβανομένων επαρχιών, περιφερειών και ενώσεων Δήμων
- **Εθνικοί Συντονιστές** - εθνικοί δημόσιοι φορείς, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ενεργειακών κέντρων και εθνικών υπουργείων/υπηρεσιών ενέργειας

Οι εθνικοί και εδαφικοί Συντονιστές θεωρούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως βασικοί σύμμαχοι του Γραφείου του Συμφώνου των Δημάρχων (CoMO), δεδομένου ότι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προσέγγιση των τοπικών αρχών στην επικράτεια τους και στην παροχή στους Υπογράφοντες τεχνικής, οικονομικής, διοικητικής και πολιτικής υποστήριξης, προκειμένου να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους.

2. Υποστηρικτές Συμφώνου (Covenant Supporters) είναι ευρωπαϊκά, εθνικά ή περιφερειακά δίκτυα και ενώσεις τοπικών αρχών. Χρησιμοποιούν την εμπειρία τους και τις δεξιότητες των ομάδων συμφερόντων, καθώς και την επικοινωνία και τις ευκαιρίες δικτύωσης για την προώθηση του Συμφώνου και την υποστήριξη των δεσμεύσεων των υπογραφόντων τους (συνήθως τα μέλη των Υποστηρικτών).

Οι Υποστηρικτές του Συμφώνου είναι επίσης ζωτικής σημασίας εταίροι του Γραφείου του Συμφώνου, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η ικανότητά τους να προσαρμόζουν τους στόχους του Συμφώνου και τα μηνύματά του με ένα τρόπο που έχει νόημα στις τοπικές συνθήκες. Αρκετοί από αυτούς διαθέτουν επίσης τεχνική εμπειρογνώμοσύνη και καθοδηγούν τις τοπικές κυβερνήσεις τους μέσα από μια πρακτική διαδικασία για την επίτευξη των δεσμεύσεων τους.

Το έργο των Συντονιστών και Υποστηρικτών περιλαμβάνει:

- προώθηση του Συμφώνου μεταξύ Δήμων και υποβοήθηση τους να συμμετάσχουν σε αυτή την πρωτοβουλία,
- παροχή βοήθειας στους Υπογράφοντες το Σύμφωνο στη διαδικασία εκπόνησης του ΣΔΑΕ (π.χ. στην κατάρτιση της ΑΕΑ, στην ανάπτυξη και εφαρμογή του ΣΔΑΕ, στην κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, στη μόχλευση χρηματοδότησης),
- διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των Υπογραφόντων το Σύμφωνο, καθώς και μεταξύ των υπογραφόντων και των υποψήφιων υπογραφόντων πόλεων, έτσι ώστε να μπορούν να μάθουν ο ένας από τον άλλο, να προχωρούν μαζί και να μοιραστούν τις βέλτιστες πρακτικές τους, διαδραματίζοντας διαμεσολαβητικό ρόλο μεταξύ των Δήμων και του Γραφείου του Συμφώνου.

Το εταιρικό σχήμα του έργου ENERGY FOR MAYORS αποτελούμενο από Συντονιστές, Υποστηρικτές, τοπικές κυβερνήσεις και άλλους τεχνικούς συμβούλους (πηγή: PNEC)

Το έργο αυτό είναι πολύ απαιτητικό, αλλά και άκρως ικανοποιητικό. Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου όχι μόνο αποκτούν την ευκαιρία και το κύρος της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη, αλλά έχουν επίσης τη δυνατότητα να αποκτήσουν ορατότητα σε ευρωπαϊκό κλίμακα, να ανταλλάξουν εμπειρίες με τους ομολόγους τους, να συμμετέχουν σε ειδικές ομάδες συζήτησης, εργαστήρια και άλλες πλατφόρμες. Αυτό - εκτός από το ρόλο τους στην υποστήριξη των Δήμων σχετικά με τον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση –τους προσφέρει περαιτέρω ευκαιρίες για να υποστηρίξουν ενεργά το ευρωπαϊκό κλίμα και την ενέργεια με έναν πολύ πρακτικό τρόπο. Μπορούν επίσης να έχουν εξωτερική υποστήριξη για να παίξουν καλύτερα το ρόλο τους, όπως συμβαίνει, για παράδειγμα, στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors, όπου οι ικανότητές τους ενισχύθηκαν και οι ίδιοι εξοπλίστηκαν με νέα χρήσιμα εργαλεία και καθοδήγηση.

ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ Ή ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ!

Η διαδικασία είναι εύκολη και ο ρόλος σημαντικός:

- Συμπληρώστε τη διαδικτυακή φόρμα διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Συμφώνου των Δημάρχων (http://www.eumayors.eu/registration/coordinator-supporter_en.html).
- Μετά την επιβεβαίωση της επιλεξιμότητάς σας, συμπληρώστε το έντυπο της συμφωνίας συνεργασίας για να συνυπογραφεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Με την υπογραφή της συμφωνίας συνεργασίας από τα δυο μέρη, ενημερώστε το νέο online προφίλ σας με πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες και την υποστήριξη που σκοπεύετε να παρέχετε στους υπογράφοντες.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Συμφώνου των Δημάρχων :

www.covenantofmayors.eu

Η ομάδα του έργου Energy for Mayors θα απαντήσει με μεγάλη ευχαρίστηση στις απορίες σας σχετικά με το ρόλο και τις δραστηριότητες των Συντονιστών και Υποστηρικτών. Προσφέρουμε επίσης ένα πακέτο μέτρων στήριξης για σας! Τα στοιχεία επικοινωνίας μας μπορούν να βρεθούν στο:

<http://www.energyformayors.eu/en/contact-us>

2. Σύντομη επισκόπηση του έργου ENERGY FOR MAYORS

Το έργο Energy for Mayors ήταν μοναδικό. Ήταν το πρώτο συγχρηματοδοτούμενο έργο του προγράμματος IEE, με ιδιαίτερη έμφαση στους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου, υποστηρίζοντας παράλληλα τις τοπικές αρχές στην άσκηση της τοπικής δράσης για το κλίμα. Ο γενικός στόχος του ήταν να υποστηρίξει τους φορείς αυτούς με πρακτικό τρόπο για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια και να τους παροτρύνει να συμμετάσχουν στο Σύμφωνο των Δημάρχων.

Η ομάδα του έργου επικεντρώθηκε σε τέσσερις βασικούς τομείς εργασίας:

- στην **ενίσχυση του ρόλου και των ικανοτήτων των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου**, ώστε να μπορέσουν να υποστηρίξουν με πιο εποικοδομητικό τρόπο τις τοπικές αρχές που ήταν (ή έγιναν) Υπογράφωντες του Συμφώνου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, δηλαδή στην κατάρτιση της Απογραφής Εκπομπών Αναφοράς (ΑΕΑ), στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ), στη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, στη μόχλευση χρηματοδότησης, κλπ.
- στη **βοήθεια στην ανάπτυξη και την εφαρμογή των ΣΔΑΕ** σε επιλεγμένους Δήμους από 7 ευρωπαϊκές χώρες.
- στην **παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΔΑΕ και των αποτελεσμάτων του**, καθώς και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της ενέργειας σε επιλεγμένους Δήμους από 7 ευρωπαϊκές χώρες
- στην **αύξηση του αριθμού των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου**, που μπορούν να βοηθήσουν τους υπογράφοντες το Σύμφωνο στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων τους.

Το έργο Energy for Mayors βασίστηκε στην εκτίμηση ότι οι Συντονιστές του Συμφώνου (ΣΣ) και οι Υποστηρικτές του Συμφώνου (ΥΣ), διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην εφαρμογή του Συμφώνου των Δημάρχων, αλλά χρειάζονται καθοδήγηση και πόρους, προκειμένου να είναι επιτυχής και αποτελεσματική η στήριξη στους Υπογράφοντες το Σύμφωνο, ιδίως στους μικρούς και μεσαίους Δήμους, που δεν διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες για να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει με την υπογραφή του Συμφώνου. Το έργο ενίσχυσε ΣΣ & ΥΣ και αύξησε την ικανότητά τους μέσω της οργάνωσης **στοχευμένων επιμορφωτικών σεμιναρίων και εργαστηρίων**, στην **ανάπτυξη μιας Εργαλειοθήκης Μεθοδολογιών για το κλίμα και την ενέργεια**, στην **ανταλλαγή εμπειριών** και στη **δικτύωση**.

Μέσα στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors υποστηρίχθηκαν και Δήμοι. Εταίροι του έργου, οι οποίοι είναι οι ίδιοι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου, παρέιχαν βοήθεια σε πάνω από 80 Δήμους για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ΣΔΑΕ τους και τη συμμετοχή των πολιτών και των τοπικών φορέων στη διαδικασία. Πολλοί περισσότεροι Δήμοι επωφελήθηκαν από τις δραστηριότητες ανάπτυξης δεξιοτήτων και ανταλλαγής εμπειριών που διοργανώθηκαν από τους εταίρους του έργου.

Επιπλέον, το έργο Energy for Mayors δοκίμασε τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός ΣΔΑΕ σε συνδυασμό με ένα Σύστημα Ενέργειας Διαχείρισης σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 50001 σε επιλεγμένους πιλοτικούς Δήμους.

2. Σύντομη επισκόπηση του έργου ENERGY FOR MAYORS

Τα πιο σημαντικά σημεία του έργου εν συντομία:

Παρακάτω παρουσιάζονται εν συντομία, οι πιο ενδιαφέρουσες δράσεις του έργου Energy for Mayors. Μια πιο λεπτομερής περιγραφή των δράσεων αυτών και των βασικών αποτελεσμάτων τους παρέχεται στα επόμενα κεφάλαια.

Εκπαίδευση των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου

Εκπαιδευτικό σεμινάριο για ΣΣ & ΥΣ στην Huelva, Ισπανία (πηγή: DIHU)

Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα αναπτύχθηκε για να αυξήσει τη γνώση και την ικανότητα των ΣΣ & ΥΣ - βοηθώντας τους να βελτιώσουν την υποστήριξη των τοπικών αρχών τους σε όλο το φάσμα των δράσεων που σχετίζονται με τη διαδικασία εκπόνησης ΣΔΑΕ. Τέσσερις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις οργανώθηκαν, με βάση τα αποτελέσματα της αρχικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε για να προσδιορίσει και να αναλύσει τις ανάγκες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί αυτοί. Κατά τη διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων κατάρτισης πολλά πρακτικά ζητήματα αντιμετωπίστηκαν. Αυτά περιλαμβάνουν την αποσαφήνιση του (εν δυνάμει) ρόλου των ΣΣ & ΥΣ, την εξέταση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους με τους Δήμους και πιθανούς τρόπους για την αντιμετώπισή τους. Οι συμμετέχοντες αύξησαν επίσης τις γνώσεις τους σε διάφορα στάδια της διαδικασίας εκπόνησης ΣΔΑΕ.

Εκπαιδευτικό σεμινάριο για τους Δήμους στην Κρακοβία, Πολωνία (πηγή: PNEC)

Εκπαίδευση των Δήμων

Ο ρόλος μιας τοπικής αρχής στην ανάπτυξη και την εφαρμογή των ΣΔΑΕ είναι σημαντικός - συμμετέχοντας ως ηγέτης της κοινότητας, πάροχος υπηρεσιών και ως χρήστης ενέργειας σε δικές του δραστηριότητες. Σε κάθε περιοχή του έργου τουλάχιστον δύο εκπαιδευτικά σεμινάρια διοργανώθηκαν για τους Δήμους. Εδώ οι εκπρόσωποί τους - κυρίως τεχνικό προσωπικό - έμαθαν πώς να συντάξουν μια ΑΕΑ, πώς να αναπτύξουν ένα ΣΔΑΕ, πώς να κινητοποιήσουν την τοπική κοινωνία σχετικά με τις τοπικές πηγές ενέργειας καθώς και τον τρόπο απόκτησης κεφαλαίων για ενεργειακά έργα. Επίσης, εξοικειώθηκαν με πιθανές λύσεις και τεχνολογίες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ανανεώσιμων πηγών.

Εργαλειοθήκη αρχική σελίδα

Ανάπτυξη μίας online Εργαλειοθήκης για συγκέντρωση σημαντικού υλικού

Η online Εργαλειοθήκη αναπτύχθηκε για να συγκεντρώσει διαθέσιμα καθοδηγητικά υλικά για την τοπική δράση σχετική με το κλίμα. Προσφέρει υποστηρικτικό υλικό στις τοπικές κυβερνήσεις και τους συνεργάτες τους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας εκπόνησης ΣΔΑΕ - από την έναρξη έως την παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης σχετικά με τη χρηματοδότηση και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, είναι μόνο μερικά από τα θέματα. Η Εργαλειοθήκη είναι προσβάσιμη στο διαδίκτυο, με μια βασική και προηγμένη λειτουργία αναζήτησης και πολλούς διαφορετικούς τύπους υλικού σε διάφορες γλώσσες.

2. Σύντομη επισκόπηση του έργου ENERGY FOR MAYORS

Επιλεγμένοι πλήρως υποστηριζόμενοι Δήμοι στη διαδικασία εκπόνησης ΣΔΑΕ

Πάνω από 80 Δήμοι από 7 ευρωπαϊκές χώρες έχουν πλήρως βοηθηθεί από το έργο των εταίρων στις διαδικασίες ανάπτυξης και υλοποίησης του ΣΔΑΕ. Οι εταίροι του έργου - πολλοί από τους οποίους είναι ήδη ΣΣ & ΥΣ - βοήθησαν τις τοπικές κυβερνήσεις στη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ενεργειακή τους κατανάλωση, ώστε να προβούν σε ΑΕΑ και να αναπτύξουν ένα άριστης ποιότητας ΣΔΑΕ παράλληλα με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών και άλλων τοπικών φορέων. Για να προχωρήσουν πέρα από το σχεδιασμό, οι εταίροι του έργου βοήθησαν κάθε Δήμο να εφαρμόσει τουλάχιστον τρεις επιλεγμένες δράσεις του ΣΔΑΕ και να βρει τους κατάλληλους μηχανισμούς χρηματοδότησης

Οργάνωση των Τοπικών Φόρουμ σε Δήμους

Ένα Τοπικό Φόρουμ είναι ένα σημαντικό στοιχείο στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ΣΔΑΕ. Για να βοηθήσουν τους "πλήρως υποστηριζόμενους" Δήμους να εμπλέξουν τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους φορείς στη διαδικασία, οι εταίροι του έργου διοργάνωσαν Τοπικά Φόρουμ Ενέργειας με τους Δήμους τους. Κατά τη διάρκεια αυτών των φόρουμ οι συμμετέχοντες έμαθαν για το Σύμφωνο των Δημάρχων και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί από τον Δήμο τους με την υπογραφή του Συμφώνου. Οι εκδηλώσεις αυτές χρησιμοποιήθηκαν για την τόνωση των συζητήσεων σχετικά με την τοπική ενεργειακή κατάσταση της κοινότητας και τους πιθανούς τρόπους βελτίωσής της. Τοπικά φόρουμ ενέργειας βοήθησαν τις τοπικές αρχές να αναπτύξουν ένα περιεκτικό ΣΔΑΕ, καλά προσαρμοσμένο στην τοπική κατάσταση και υποστηριζόμενο από τους πολίτες.

Συμμετέχοντες στο Τοπικό Φόρουμ για την Ενέργεια στο Αιγάλεω, Ελλάδα (πηγή: ΚΑΠΕ)

Οργάνωση Ημερών Ενέργειας σε Δήμους

Άλλος ένας τρόπος ενημέρωσης και κινητοποίησης της τοπικής κοινότητας είναι η οργάνωση Ημερών Ενέργειας. Στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors κάθε εταίρος οργάνωσε τουλάχιστον τρεις Ημέρες Ενέργειας με τη συνδρομή των «πλήρως υποστηριζόμενων» Δήμων του. Οι εκδηλώσεις αυτές συνέβαλαν στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα όπως η ενεργειακή απόδοση, η χρήση των ΑΠΕ και η σχέση μεταξύ της χρήσης της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Έδωσαν στις τοπικές αρχές τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τη συμμετοχή τους στην υποστήριξη της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια σε τοπικό επίπεδο.

Παιδιά συμμετέχουν στην Ημέρα Ενέργειας του Δήμου Godech, Βουλγαρία (πηγή: ECQ)

Εφαρμογή 8 πιλοτικών συστημάτων διαχείρισης ενέργειας

Ένα συγκεκριμένο κομμάτι του προγράμματος ήταν να δοκιμασθεί η δυνατότητα ανάπτυξης ενός ΣΔΑΕ σε συνδυασμό με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (EnMS) σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 50001 σε επιλεγμένους πιλοτικούς Δήμους. Το EnMS αντιμετωπίζει τη σφαίρα των λειτουργιών της τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώ ένα ΣΔΑΕ αντιμετωπίζει το σύνολο της κοινότητας και των δημοτικών λειτουργιών. Η πρόθεση ήταν να δημιουργηθεί ένα πρότυπο για ένα σύστημα παρακολούθησης του τμήματος του ΣΔΑΕ που αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση και να γίνει δυνατή η συμβολή στη δόμηση εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας. Η δραστηριότητα οδήγησε σε ενδιαφέρουσες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πώς να αναπτυχθεί ένα Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας σε συνδυασμό με ένα EnMS με βάση το πρότυπο ISO 50001:2011.

2. Σύντομη επισκόπηση του έργου ENERGY FOR MAYORS

Η επέκταση του αριθμού των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου

Η κοινοπραξία του έργου Energy for Mayors χρησιμοποίησε τα κανάλια επικοινωνίας της και τις επαφές της για να διευρύνει το δίκτυο των ΣΣ & ΥΣ. Η βασική ομάδα βοηθά τους Δήμους στον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό και στην υλοποίησή του - και σε πολλά περισσότερα που απαιτούνται για να υποστηρίξουν την εμπλοκή του μεγάλου αριθμού πόλεων και κωμοπόλεων σε όλη την Ευρώπη. Επιλέξιμοι φορείς από διάφορες χώρες και περιοχές, κλήθηκαν να συμμετάσχουν στο Σύμφωνο των Δημάρχων με την ταυτόχρονη παροχή πληροφοριών σχετικά με το δυναμικό ρόλο και τα οφέλη της διασύνδεσης. Οι εταίροι του έργου ίδρυσαν εθνικές ομάδες εργασίας των ΣΣ & ΥΣ για την ανταλλαγή εμπειριών, ειδικών γνώσεων και εργαλείων στις αντίστοιχες χώρες τους.

Πρωθώντας το Σύμφωνο των Δημάρχων

Όλοι οι εταίροι προώθησαν μαζικά το Σύμφωνο των Δημάρχων, βοήθησαν να επισημανθούν τα οφέλη του Συμφώνου για τις τοπικές κυβερνήσεις και, τέλος κινητοποίησαν τους Δημάρχους να υπογράψουν και να δεσμευτούν σε αυτή τη σημαντική πρωτοβουλία.

Αποτελέσματα του έργου:

Το έργο Energy for Mayors πέτυχε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- **Περισσότερα από 500** άτομα βελτίωσαν τις ικανότητές τους για δράση
- **180** νέοι Δήμοι ενσωματώθηκαν στο Σύμφωνο των Δημάρχων
- **81** Δήμοι υποστηρίχθηκαν στην ανάπτυξη και εφαρμογή του ΣΔΑΕ τους
- **30** Ημέρες Ενέργειας διοργανώθηκαν σε περιοχές του έργου
- **15** εταίροι από **8** χώρες συνεργάστηκαν στενά
- **8** πιλοτικά Συστήματα Ενεργειακής Διαχείρισης (EnMS) εφαρμόστηκαν
- **7** Εθνικές Ομάδες Εργασίας της ΣΣ & ΥΣ δημιουργήθηκαν
- **1** εύχρηστη εργαλειοθήκη δημιουργήθηκε για να συγκεντρώσει χρήσιμες πηγές
- **1** πακέτο στήριξης δημιουργήθηκε για ΣΣ & ΥΣ
- **1** Σύμφωνο των Δημάρχων ενισχύθηκε, επωφελούμενο από αυτό το έργο
- Πλείστοι **Νέοι** Συντονιστές του Συμφώνου (ΣΣ) ή Υποστηρικτές του Συμφώνου (ΥΣ) δημιουργήθηκαν για να βοηθήσουν τις κοινότητες
- **Αμέτρητα** οφέλη για κάθε κοινότητα - από εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων έως καλύτερη ποιότητα ζωής για τους πολίτες!

Ομάδα του έργου:

Η ομάδα του έργου Energy for Mayors αποτελείται από 15 εταίρους από 8 χώρες της Ευρώπης και περιλαμβάνει Συντονιστές του Συμφώνου, Υποστηρικτές του Συμφώνου, τοπικές κυβερνήσεις και τεχνικούς εμπειρογνώμονες που ασχολούνται με θέματα βιώσιμης ενέργειας. Τα στοιχεία επικοινωνίας τους μπορείτε να τα βρείτε στο κεφάλαιο 9.

Διαβάστε περισσότερα για το έργο Energy for Mayors στο: www.energyformayors.eu.

3. Εξερευνώντας τις ανάγκες των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου

Κατά την έναρξη του έργου Energy for Mayors, διενεργήθηκε μια σύντομη μελέτη για τη διερεύνηση του ρόλου των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου (ΣΣ & ΥΣ). Ο σκοπός της μελέτης αυτής ήταν τριπλός:

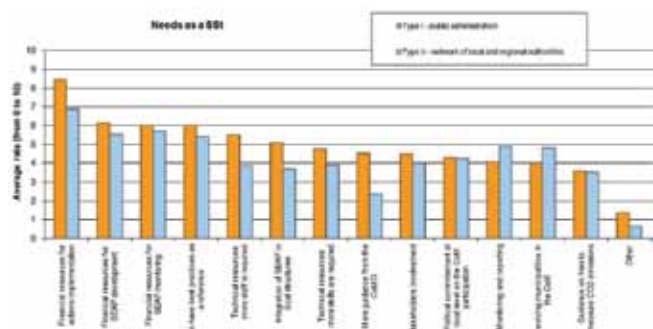
- (i) να εντοπίσει και να αναλύσει το εύρος, τους πόρους και το υλικό στήριξης, που προσφέρονται από ΣΣ & ΥΣ στις “δικές” τους τοπικές κυβερνήσεις (ΟΤΑ), δηλαδή ΟΤΑ στο έδαφός τους ή στη σφαίρα των δραστηριοτήτων τους,
- (ii) να εντοπίσει δυνητικά καλές πρακτικές και αναπαραγόμενες μεθοδολογίες,
- (iii) να εντοπίσει ανάγκες για ανάπτυξη των ικανοτήτων ΣΣ & ΥΣ και πιθανά κενά των υπηρεσιών τους.

Προσδιορισμός αναγκών, προκλήσεων και καλών πρακτικών

Η εκτίμηση της ανάλυσης βασίστηκε στις πληροφορίες οι οποίες συλλέχθηκαν κατά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2010. Διαφορετικές μεθοδολογίες εντοπίστηκαν με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρώπη. Τα στατιστικά στοιχεία και η βασική ανάλυση της έρευνας είναι διαθέσιμα σε μια έκθεση που εκπονήθηκε από την Επαρχία της Βαρκελώνης (βλ. σύντομες λεπτομέρειες παρακάτω).

Ανάγκες και ζητήματα που έθεσαν ΣΣ & ΥΣ αναλύθηκαν, για να εξακριβωθεί πού χρειάζονται βοήθεια από άλλους, πιο έμπειρους φορείς. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την περιγραφή έξι ομάδων προκλήσεων, με πιθανές λύσεις για τις προαναφερόμενες προκλήσεις. Οι ομάδες είναι:

- Ομάδα 1 - μεθοδολογίες και εργαλεία ΑΕΑ
- Ομάδα 2 - παραδείγματα ανάπτυξης ΣΔΑΕ
- Ομάδα 3 - Καλές / βέλτιστες πρακτικές και έγγραφα μελετών περίπτωσης σχετικά με τις διαδικασίες και τεχνολογίες
- Ομάδα 4 - Επικοινωνιακή υποστήριξη και κατάρτιση του προσωπικού σχετικού με την ανάπτυξη ΣΔΑΕ
- Ομάδα 5 - Εκπαίδευση και υποστήριξη για το προσωπικό Δήμων σε ποικιλία θεμάτων
- Ομάδα 6 - Οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση των ΣΔΑΕ

Η δραστηριότητα βοήθησε επίσης να εντοπίζονται καλές πρακτικές, π.χ. καθοδήγηση που παρέχεται από ΣΣ & ΥΣ σε πόλεις και κωμοπόλεις. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, μια σειρά από δείκτες επιλέχθηκαν για τον εντοπισμό αναπαραγόμενων / σημαντικών στοιχείων στις υπάρχουσες μεθοδολογίες, αλλά και για την αξιολόγηση των νέων μεθοδολογιών στο μέλλον.

3. Εξερευνώντας τις ανάγκες των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου

Μερικές σημαντικές προκλήσεις και οι λύσεις που προκρίνονται

Η πρόσβαση σε δεδομένα και η συλλογή δεδομένων είναι δύο κύριες προκλήσεις που εκφράστηκαν από πολλούς ΣΣ & ΥΣ. Ενθαρρύνονται να συλλέγουν δεδομένα από τη βάση προς την κορυφή, όπου αυτά είναι διαθέσιμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλή ποιότητα όσο το δυνατόν περισσότερο. Διαπιστώθηκε ότι η περιφερειακή εστίαση σε τομείς είναι ουσιαστικής σημασίας για τη συλλογή σχετικών στατιστικών στοιχείων. Περιφέρειες και επαρχίες έχουν συχνά την αρμοδιότητα που τους επιτρέπει να φέρνουν σε επαφή μεγαλύτερο αριθμό κοινοτήτων στη γεωγραφική περιοχή τους – γεγονός που είναι εξαιρετικά πολύτιμη ενέργεια όταν έχει να κάνει με ΣΔΑΕ και με συλλογή δεδομένων σε μεγαλύτερη γεωγραφική περιοχή. Τα περιφερειακά/τοπικά επίπεδα διακυβέρνησης έχουν επίσης συχνά την ικανότητα – τόσο σε πόρους όσο και σε προσωπικό - να στηρίζουν τους Δήμους τους σε αυτές τις διαδικασίες, και έτσι είναι, προφανώς, φορείς που αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο στην αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως η διαθεσιμότητα των δεδομένων και η προσφορά μιας από πάνω προς τα κάτω ανάλυσης για τη σύνδεσή της με την από τη βάση προς τα πάνω προσέγγιση των Δήμων.

Ένα στοιχείο που συχνά υποτιμάται ή δεν περιλαμβάνεται στο ΣΔΑΕ είναι η εκτίμηση κινδύνου. Αυτό είναι απαραίτητο για να περιγραφούν φυσικοί, ενεργειακοί και κανονιστικοί κίνδυνοι, καθώς και για να διερευνηθούν οι ευκαιρίες. Αποτελεί μία χρήσιμη διερευνητική προσέγγιση που εξετάζει, από ποιο σημείο μπορεί κανείς να προβεί στην έναρξη απογραφής και στην ανάπτυξη σεναρίων σχετικά με τις διαθέσιμες επιλογές και τα μέτρα μετριασμού. Η ιδανική προσαρμογή των ενεργειακών υποδομών πρέπει να συνδυαστεί με άλλες αξιώσεις για να εξασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Η οπτική γωνία «εκπαίδευσης του εκπαιδευτή», η οποία υποστηρίζεται επίσης από το έργο Energy for Mayors, με την εκπαίδευση εκπροσώπων των ΣΣ & ΥΣ, είναι απολύτως αναγκαία. Αυτή η ομάδα των σημαντικών παραγόντων δεν κατέχει κατ' ανάγκη την τεχνογνωσία για να ασχοληθεί με όλους τους τομείς που απαιτείται να καθοδηγήσουν. Λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πολλές τοπικές κυβερνήσεις στην Ευρώπη (πάνω από 100.000), οι οποίες θα μπορούσαν ενδεχομένως να συνδεθούν με το Σύμφωνο των Δημάρχων και να συμμετάσχουν σε τοπικές δράσεις για το κλίμα και την ενέργεια, η καθοδήγηση και υποστήριξη ΣΣ & ΥΣ είναι απαραίτητες για τη βελτιστοποίηση προσεγγίσεων και την αξιοποίηση διδαγμάτων. Η ανταλλαγή και η ανάπτυξη ικανότητας είναι βασικά στοιχεία που χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη.

Διαθέσιμη υποστήριξη

Υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες και έργα που συμβάλλουν με χρήσιμο υλικό και υποστήριξη στο θέμα αυτό:

- **Διαδικτυακή Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών** για το Κλίμα και την Ενέργεια, που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors - www.energyformayors.eu/toolbox. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Εργαλειοθήκη μπορούν να βρεθούν στο κεφάλαιο 4.2.
- Η **Πλατφόρμα Εκπαίδευσης** του έργου **Covenant capaCITY**, αναπτύχθηκε για τις τοπικές κυβερνήσεις με στόχο την έναρξη ή τη βελτίωση των ΣΔΑΕ τους – παρέχοντας καθοδήγηση σε 8 θέματα. Περαιτέρω, περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενου για την οικοδόμηση ικανοτήτων των εκπαιδευτών (συντονιστής: ICLEI Europe) - www.covenant-capacity.eu
- Στο έργο Meshartility, οι **προκλήσεις συλλογής δεδομένων** αντιμετωπίζονται με την καθοδήγηση που παρέχεται στις τοπικές κυβερνήσεις και τους συνεργάτες τους (συντονιστής: ARGEM) - www.meshartility.eu
- Το **«Πακέτο Στήριξης για την Σύμφωνο των Δημάρχων»** (<http://toolbox.climate-protection.eu/search/?cmd=view&uid=9f043e14>) προσφέρει μια πρακτική προσέγγιση για την ενδυνάμωση ΣΣ & ΥΣ στην υποστήριξη των Δήμων τους με την ΑΕΑ και την ανάπτυξη και εφαρμογή των ΣΔΑΕ.

4. Πώς το έργο ENERGY FOR MAYORS ενίσχυσε το ρόλο των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου;

4.1. Ανάπτυξη ικανοτήτων

Όλοι οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου (ΣΣ & ΥΣ) δεσμεύτηκαν να προσφέρουν καθοδήγηση και στήριξη στις τοπικές κυβερνήσεις της περιοχής τους. Ωστόσο, και αυτοί είναι επίσης μια ομάδα που χρειάζεται υποστήριξη. Στο έργο Energy for Mayors, **εντοπίστηκαν οι ανάγκες και οι προκλήσεις** τους (βλ. κεφάλαιο 3) – και αναπτύχθηκε ένα **πρόγραμμα υποστήριξης της κατάρτισης**, ώστε να παρουσιαστούν ευκαιρίες για ενίσχυση της υποστήριξής τους από τους Δήμους. Τέσσερις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις οργανώθηκαν, με τα σημαντικότερα σημεία να κοινοποιούνται παρακάτω.

Το κύριο συμπέρασμα σχετικά με αυτή την εκπαίδευση είναι ότι υπάρχει ανάγκη για συνεχή ανάπτυξη των ικανοτήτων για τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου- καθώς αυτοί αποτελούν μια βασική ομάδα που μπορεί να προσεγγίσει έναν μεγάλο αριθμό Δήμων σε όλη την Ευρώπη.

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο στην Huelva, Ισπανία

Το εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα τις Δομές Υποστήριξης, που πραγματοποιήθηκε στην Huelva της Ισπανίας το Νοέμβριο του 2010, ήταν η πρώτη εκδήλωση κατάρτισης που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors. Συνδιοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Γραμματεία του ICLEI (ICLEI Europe), την επαρχία της Βαρκελώνης (DIBA) και την επαρχία της Huelva (DIHU), συγκέντρωσε 76 συμμετέχοντες από φορείς σε όλη την Ευρώπη που ήταν ήδη στο στάδιο δραστηριοποίησης ως ΣΣ & ΥΣ ή εξέταζαν το ενδεχόμενο να ενταχθούν στο Σύμφωνο των Δημάρχων, με την ιδιότητα αυτή.

Εκπρόσωποι μοιράστηκαν κοινές προσεγγίσεις και ενδιαφέροντα - βοηθώντας να διερευνηθούν οι τρέχουσες εξελίξεις και να προσδιοριστούν οι ανάγκες και τα κενά στις υπάρχουσες προσεγγίσεις. Η κατάρτιση σε μεθόδους οργανώθηκε σύμφωνα με τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

- Μεθοδολογίες «ήπιων μέτρων», π.χ. επικοινωνιακές στρατηγικές, προσεγγίσεις χρηματοδότησης.
- Μεθοδολογίες «πρακτικών βημάτων», τεχνική εξειδίκευση στην αναπτυξιακή διαδικασία των ΣΔΑΕ.
- «Ολοκληρωμένης διαχείρισης» προσεγγίσεις και μεθοδολογίες που περιλαμβάνουν «διαδικασίες αξιολόγησης από ομότιμους»

Πηγή: PNEC

Διεθνής Ημερίδα στη Γένοβα, Ιταλία

Η δεύτερη εκδήλωση, η Διεθνής Ημερίδα της Γένοβας, βασίστηκε στην εμπειρία από το σεμινάριο της Huelva. Έλαβε χώρα το Μάιο του 2011, υπό την αιγίδα της Επαρχίας της Γένοβας, με τη συμμετοχή πάνω από 100 ατόμων, γεγονός που αποδεικνύει την ανάγκη αυτού του είδους της εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα εστίασε στον **τυπικό ρόλο των Τοπικών Αρχών στην όλη διαδικασία του ΣΔΑΕ** (τι χρειάζεται να κάνουν), δηλαδή στην εμπλοκή των Δημοτικών αρχόντων και του προσωπικού, αλλά και των φορέων της τοπικής κοινωνίας, στη συλλογή δεδομένων για την ΑΕΑ, στην ανάπτυξη του ΣΔΑΕ και στη χρηματοδότηση των δράσεων. Παρουσιάστηκαν εμπειρίες από έργα Ενεργειακά Βιώσιμων Κοινοτήτων του προγράμματος Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη), όπως το Energy for Mayors και το υποστηρικτικό του πακέτο και επισημάνθηκε η ανάγκη για περισσότερη ανταλλαγή πρακτικών εμπειριών.

Πηγή: PNEC

4. Πώς το έργο ENERGY FOR MAYORS ενίσχυσε το ρόλο των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου;

Διεθνής Ημερίδα στην Κρακοβία, Πολωνία

Η ημερίδα LOW CARBON TREND-SETTERS IN 2020 τον Οκτώβριο του 2012 συγκέντρωσε πάνω από 80 συμμετέχοντες. Αυτοί συζήτησαν για τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές κυβερνήσεις στην πορεία προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και έξυπνων υποδομών της πόλης.

Εμπειρογνώμονες μοιράστηκαν απόψεις για το πώς να διευκολύνουν τις κοινότητες στην πορεία τους προς την αειφόρο ενεργειακή ανάπτυξη. Ο ρόλος των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου αναλύθηκε και διερευνήθηκε σε αυτό το πλαίσιο. Επιπλέον, δόθηκαν οδηγίες για το πώς θα διαχειριστεί σωστά η συλλογή δεδομένων, η επεξεργασία των απογραφών εκπομπών αναφοράς και η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας, αναδεικνύοντας τις βέλτιστες πρακτικές των έμπειρων τοπικών κυβερνήσεων.

Διεθνής Ημερίδα στις Βρυξέλλες, Βέλγιο

Η τέταρτη διεθνής εκδήλωση διοργανώθηκε από κοινού από τις ομάδες τριών έργων για ενεργειακά βιώσιμες κοινότητες: Energy for Mayors, ENNEREG και City_SEC. Με βάση την εμπειρία από αυτά τα έργα, συζητήθηκαν θέματα όπως τι οδηγεί σε μια επιτυχημένη ανάπτυξη ΣΔΑΕ, τα εμπόδια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται από τους δήμους για τη χρηματοδότηση των έργων και οι μηχανισμοί για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων (μείωση των εκπομπών CO₂, εξοικονόμηση ενέργειας, εφαρμογή ΑΠΕ).

4.2. Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια

Μία διαδικτυακή **Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια** αναπτύχθηκε από το ICLEI Europe και τους εταίρους με στόχο να βοηθήσει τους ΟΤΑ και τους συνεργάτες τους, ιδίως τους Συντονιστές & Υποστηρικτές του Συμφώνου, σε διάφορα θέματα σχετικά με τα Σχέδια Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ). Η Εργαλειοθήκη είναι εύκολα και ελεύθερα προσβάσιμη ηλεκτρονικά και προσφέρει πληθώρα υλικού σε πολλές γλώσσες.

Η Εργαλειοθήκη δημιουργήθηκε για να:

- συγκεντρώσει διαθέσιμο υλικό σχετικά με τοπικές δράσεις για το κλίμα και την ενέργεια
- ενισχύσει την τοπική αυτοδιοίκηση - από τη στοχοθέτηση στην παρακολούθηση, από τη χρηματοδότηση δράσεων ως την συμμετοχή των πολιτών.
- προσφέρει χρήσιμο διαδικτυακό υλικό στους Δήμους (π.χ. αποτελεσματικές διαδικασίες, καλές πρακτικές, βίντεο, εργαλεία)
- συλλέγει πηγές σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες και να είναι ουδέτερο γλωσσικά μέσω της χρήσης των εικονογραμμάτων
- επιτρέπει στους δημιουργούς / ιδιοκτήτες του υλικού να μοιραστούν, να προωθήσουν και να βοηθήσουν τους άλλους με αυτό
- γίνει μια συνολική, ενημερωμένη βάση δεδομένων για τις τοπικές κυβερνήσεις

Ο κύκλος αντανakλά τα τυπικά βήματα σε μια διαδικασία ΣΔΑΕ και το ευρύ φάσμα των θεμάτων που εξετάζονται εδώ

4. Πώς το έργο ENERGY FOR MAYORS ενίσχυσε το ρόλο των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου;

Η Εργαλειοθήκη - [www.energyformayors.eu / toolbox](http://www.energyformayors.eu/toolbox) - αναπτύχθηκε αρχικά ως μια στοιχειώδη βάση δεδομένων υλικού μέσα από έργο Sustainable NOW (συγχρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα IEE - www.sustainable-now.eu). Επεκτάθηκε περαιτέρω μέσω του Energy for Mayors, μετά από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε για να προσδιοριστούν οι ανάγκες και οι προκλήσεις των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου. Η Εργαλειοθήκη άρχισε να λειτουργεί επίσημα κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Βιώσιμης Ενέργειας 2011 (EUSEW). Αποτελεί μέρος του «πακέτου στήριξης» που αναπτύχθηκε στο έργο Energy for Mayors για τις οργανώσεις που βοηθούν τις πόλεις και Δήμους σε όλη την Ευρώπη για την ανάπτυξη των ΣΔΑΕ τους.

Η διαδικτυακή πρόσβαση είναι ελεύθερη. Για να αναρτήσει κάποιος υλικό πρέπει να είναι εγγεγραμμένος.

Η βάση δεδομένων είναι δομημένη έτσι ώστε να αντανάκλα τις διαδικασίες σε ένα Δήμο, επιτρέποντας προσθήκες και ψάχνοντας για υλικό με ένα δομημένο τρόπο. Περιλαμβάνει τις μεθοδολογίες / υλικό καταναμεημένο στα θέματα:

- Ξεκινώντας (π.χ. απόκτηση πολιτικής δέσμευσης, καθορισμός των στόχων),
- Αξιολόγηση (π.χ. διεξαγωγή Απογραφής Εκπομπών Αναφοράς, η ανάλυση SWOT),
- Στοχοθέτηση (να αποφασίσει η τοπική αρχή πόσο φιλόδοξη μπορεί να γίνει στις επιχειρήσεις της και για ολόκληρη την κοινωνία - τουλάχιστον 20% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το 2020),
- Προγραμματισμός Δράσης (περιγράφοντας τα ΣΔΑΕ σας, λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες σε όλους τους τομείς),
- Εφαρμογή (συμμετοχή, επιτάχυνση των δράσεων)
- Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων (αξιολογώντας επίσης τα αποτελέσματα και επαναπροσδιορίζοντας τα επόμενα βήματα),
- Εστίαση σε συγκεκριμένα θέματα, όπως για παράδειγμα:
  - ο Άνθρωποι - συμμετοχικές διαδικασίες
  - ο Πολιτική - στρατηγική κατεύθυνση
  - ο Τεχνολογία - ευρύ φάσμα επιλογών
  - ο Χρηματοδότηση - πληρώνοντας για τοπική δράση

4. Πώς το έργο ENERGY FOR MAYORS ενίσχυσε το ρόλο των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου;

Ο χρήστης είναι το πρόσωπο που αποκτά και προσθέτει αξία

Μέχρι σήμερα περισσότερες από 1000 πηγές είναι διαθέσιμες. Παραμένει μία “ζωντανή” εργαλειοθήκη, με νέες ενισχυμένες πηγές και βελτιώσεις για να γίνει πιο φιλικό προς το χρήστη. Απαιτείται αλληλεπίδραση: Προσθήκες, λήψεις, πηγές αξιολόγησης, σχολιασμός των πηγών.

Υπάρχουν μόνο 213 εγγεγραμμένοι χρήστες, όπως φαίνεται από τον αριθμό των ανθρώπων που ανέβασαν υλικό. Καλούμε όλους σας να εγγραφείτε και να συμμετάσχετε - παρακαλούμε να συμμετάσχετε σε αυτήν την ομάδα: εγγραφή, αποστολή και αξιολόγηση πηγών!

Εύκολη χρήση της Εργαλειοθήκης

Επιλογές εύκολης αναζήτησης:

- Χρησιμοποιώντας την εικόνα σημείου εισόδου, η οποία αντιπροσωπεύει το τυπικό κύκλο της τοπικής αυτοδιοίκησης όταν εμπλέκεται σε τοπική ενεργειακή και κλιματική δράση
- Χρησιμοποιώντας θέματα, αντιπροσωπεύεται από ένα εικονίδιο σε όλο το σύστημα. Τα εικονίδια (εικονογράμματα) που χρησιμοποιούνται σε όλο το σύστημα μειώνουν την ανάγκη για τη γλώσσα σε μεγάλο βαθμό. Μπορείτε, για παράδειγμα, να κάνετε αναζήτηση χρησιμοποιώντας το εικονίδιο - με όλες τις σχετικές πηγές που συνδέονται με τις σχετικές εικόνες (από το πρόσωπο που φόρτωσε το υλικό).
- Αναζήτηση κατά τίτλο αλφαβητικά
- Αναζήτηση ανά γλώσσα
- Αναζήτηση κατά τύπο πηγής
- Ψάχνοντας τον κατάλογο όλων των πηγών

Η σημασία των εικονιδίων που είναι διαθέσιμες στο τμήμα Βοήθειας σε 10 γλώσσες.

Μία αναλυτική φόρμα αναζήτησης είναι επίσης διαθέσιμη για να βοηθήσει στον περιορισμό αυτού που ψάχνετε - από τις λέξεις-κλειδιά, τη γλώσσα, το είδος των πηγών, τη χρήση, κ.λπ.

Icon	English	Bulgarian	Catalan	Croatian	German	Greek	Italian	Lithuanian	Polish	Spanish
	Methodology	Μεθοδολογία	Metodologia	Metodologija	Methodologie	Μεθοδολογία	Metodologia	Metodologija	Metodologia	Metodologia
	Tool	Μεταφραστής	Eines	Instrument	Werkzeuge	Εργαλεία	Instrument	Įrankiai	Narzędzia	Instrumentos
	Essential Element	Βασικό στοιχείο	Element essencial	Element osnovni	Ważny element	Βασικό στοιχείο	Element	Esminiai elementai	Elementy podstawowe	Elementos
	Political Commitment	Πολιτικό αφοσίωμα	Compromís polític	Politička zavezanost	Politisches Bekenntnis	Πολιτική αφοσίωση	Politiški obveznosti	Politiškas įsipareigojimas	Angažowanie polityczne	Compromiso Político
	Available for use (as reference)	Βασικό (ως αναφορά)	Útils base de referència	Način odziva	Verfügbare für Referenzen	Τύπος/Πεδίο Αναφοράς	Útils base de referencijos	Naštinis pavadinimas naudojamas kaip šaltinis referencijoms	Útils base de referenței	Útils base de referências
	Target	Στόχος	Objectiu	Čilj	Ziel	Στόχος	Užduotys	Užduotys	Cel	Objetivo

List of all methodologies (1083)	
This list shows all methodologies ordered either alphabetically, language or by relevance type	
1	(Total 2) • 100 YEARS OF WASTE INCINERATION IN DENMARK • 1st national meeting between Supporting Structures
2	(Total 2) • 22 Intermediate Local Authorities Join Joint CO2 • 23 Italian Supporting Structures Join Joint Covenant of Mayors
A	(Total 37) • A Changing Climate for Energy from Waste • A Framework for Climate or Carbon Neutrality for Local Governments • A New Personal, Concrete, Proportionate and 2012 climate policy • Airless Commitments - Inspiring Future • Accountability and Action - Monitoring, implementation and reporting of SREP in alignment with 8 Climate Ambitions • Action - for European Local Government Pledging on Energy and Climate • Actions' activities on RE and EE in Barcelona • Active Facilities for the Climate • Adapting to climate change: the role of public procurement • Adapting cities and systems to climate change - A handbook for decision makers at the local level • Adult Learning Online • Adult Newsletter • Amendment to... • Annual report on... • Annual report on...

4. Πώς το έργο ENERGY FOR MAYORS ενίσχυσε το ρόλο των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου;

Μοιραστείτε τις πηγές σας

Για να μοιραστείτε το δικό σας μεγάλο υλικό (π.χ. βίντεο, τις κατευθυντήριες γραμμές, μελέτες περιπτώσεων) θα πρέπει να εγγραφείτε. Αυτό σας επιτρέπει να ανεβάσετε πηγές. Εάν το κάνετε αυτό σωστά – συνδέοντας τους με τις σχετικές εικόνες – οι άλλοι μπορούν να τις βρουν εύκολα.

Μόνο οι χρήστες μπορούν να διαγράψουν πηγές που πρόσθεσαν, εκτός του διαχειριστή της βάσης δεδομένων, που θα διαγράψει χαμηλής ποιότητας ή άσχετες πηγές.

Οι πηγές μπορούν να «ανέβουν» σε όλες τις γλώσσες!

Διαθέσιμη υποστήριξη

Για την υποστήριξη των χρηστών, υπάρχουν πολλά μέσα.

- **ABOUT THE TOOLBOX** (ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ) δίνει ένα γενικό υπόβαθρο και πληροφορίες για τους σκοπούς, τους στόχους και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη της ίδιας της εργαλειοθήκης.
- Η ενότητα **'HELP'** περιέχει μια λίστα με όλα τα σύμβολα και τη σημασία τους, εκτυπωμένα και κατεβασμένα σε μορφή αρχείου pdf στα αγγλικά, βουλγαρικά, καταλανικά, κροατικά, γερμανικά, ελληνικά, ιταλικά, λιθουανικά, πολωνικά και ισπανικά.
- Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει επίσης ένα κατάλογο **'FAQs'**-Συχνές ερωτήσεις (στα αγγλικά, βουλγαρικά, καταλανικά, κροατικά, γερμανικά, ελληνικά, ιταλικά, λιθουανικά, πολωνικά και ισπανικά) που διαχειρίζεται τα πιο συχνά ερωτήματα από τους χρήστες. FAQs έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα στοιχεία που προέκυψαν από διάφορους χρήστες και εταίρους του Energy for Mayors. Ο κατάλογος, αν και δεν είναι εξαντλητικός, έχει ως στόχο να συμπεριλάβει όλες τις πιο χρήσιμες απαντήσεις και υποδείξεις.
- Για να διευκολυνθεί η αποστολή των νέων πηγών, τα **αναδυόμενα παράθυρα** έχουν εισαχθεί απευθείας υπό μορφή upload, με στόχο την καθοδήγηση των χρηστών στην επιλογή των πιο παρεμφερών κριτηρίων για τη μεθοδολογία και τα εργαλεία, ενώ τα αποστέλλουν.

Η γνώμη σας είναι πολύτιμη

Στην Εργαλειοθήκη δύο διαφορετικοί μηχανισμοί ανάδρασης έχουν προστεθεί για την υποστήριξη υψηλού επιπέδου μεθοδολογιών. Οι μηχανισμοί αυτοί είναι:

- **Αξιολόγηση των πηγών** - Οι εγγεγραμμένοι χρήστες μπορούν να βαθμολογήσουν κάθε πηγή, επιλέγοντας την επιλογή των αστέρων (1-5) που δείχνει την άποψή τους για την αξία του υλικού.
  - Μπορείτε να αξιολογήσετε μόνο μία φορά ανά πηγή.
  - Η εμφανιζόμενη βαθμολογία θα είναι ένας μέσος όρος των αξιολογήσεων που λαμβάνονται από την πηγή.
- **Φόρμα επικοινωνίας**: Κάθε χρήστης, που έχει ή δεν έχει καταχωρηθεί, μπορεί να υποβάλλει γενικές παρατηρήσεις στον διαχειριστή. Καλωσορίζουμε τα σχόλιά σας!

4. Πώς το έργο ENERGY FOR MAYORS ενίσχυσε το ρόλο των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου;

Συνοστάται η συμμετοχή των χρηστών

Ο διαχειριστής θα προβεί σε έναν ad hoc ποιοτικό έλεγχο και θα κάνει διορθώσεις, όπως απαιτείται (π.χ. σύνδεση με σωστά εικονίδια).

Ιστορία επιτυχίας:

Η επιτυχία της εργαλειοθήκης φαίνεται από τη συχνότητα της αλληλεπίδρασης με την ιστοσελίδα, υπολογίζοντας:

- πάνω από 210 εγγεγραμμένους χρήστες (οι οποίοι έχουν την δυνατότητα να προσθέσουν και να αξιολογήσουν τις πηγές)
- πάνω από 1100 πηγές ανέβηκαν σε 27 γλώσσες
- 4767 μοναδικοί επισκέπτες (αριθμός πελατών με IP διεύθυνση που έτυχε να επισκεφθούν την ιστοσελίδα και να δουν τουλάχιστον μία σελίδα, από τον Δεκέμβρη του 2012)
- αριθμός των επισκέψεων 8216 (μια νέα επίσκεψη ορίζεται ως κάθε νέο εισερχόμενο επισκέπτη, μια νέα προβολή ή μια περιήγηση σε μια σελίδα, από τον Δεκέμβρη του 2012)
- 51243 (από το Δεκέμβριο 2012) ο αριθμός των επισκέψεων (αριθμός των φορών που ένα είδωλο σελίδας / αρχείο έχει προβληθεί ή ληφθεί) - 1.362,05 MB

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ:

- Εξερευνήστε την Εργαλειοθήκη
- Εγγραφείτε, προσθέστε και την προωθήστε το υλικό σας
- Δώστε τη γνώμη σας!
- Αξιολογήστε και βαθμολογήστε τις πηγές - βοηθήστε στον εντοπισμό του πιο σχετικού υλικού που διατίθεται σύμφωνα με την οπτική σας.

Διαδικτυακή Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών - www.energyformayors.eu/toolbox

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

5.1. Ανάπτυξη της Απογραφής Εκπομπών Αναφοράς και του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας

Πάνω από 80 Δήμοι από 7 ευρωπαϊκές χώρες (βλ. κατάλογο στο κεφάλαιο 8) έχουν πλήρως βοηθηθεί από τους εταίρους του έργου - Συντονιστές του Συμφώνου, Υποστηρικτές του Συμφώνου και άλλους τεχνικούς εμπειρογνώμονες - στην ανάπτυξη και εφαρμογή των Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) .

Η συνεργασία με τους Δήμους ξεκίνησε με τη διοργάνωση μιας σειράς εθνικών / περιφερειακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους Δήμους, στα οποία τους δόθηκε η ευκαιρία να μάθουν πώς να:

- καταρτίζουν την Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς (ΑΕΑ),
- αναπτύσσουν ένα Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ),
- κινητοποιούν την τοπική κοινωνία γύρω από τους τοπικούς ενεργειακούς στόχους,
- αποκτούν κεφάλαια για σχετικά με την ενέργεια έργα,
- εντοπίζουν πιθανές λύσεις και τεχνολογίες με στόχο την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης των ΑΠΕ.

Μετά από αυτή την αρχική κατάρτιση, ξεκίνησαν εργασίες για την εκπόνηση του ΣΔΑΕ. Κατά τα πρώτα βήματα του έργου, οι εταίροι βοήθησαν τους Δήμους να συγκεντρώσουν δεδομένα σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας, που απαιτούνται για την κατάρτιση μιας ΑΕΑ - ένα σημείο εκκίνησης για το ΣΔΑΕ - να δημιουργήσουν μια βάση με την οποία θα πρέπει να συγκριθούν οι μειώσεις των εκπομπών και η βελτίωση της χρήσης των ΑΠΕ. Οι εταίροι βοήθησαν να εντοπιστούν πιθανές πηγές δεδομένων και πιθανοί τρόποι για να τα αποκτηθούν. Βοήθησαν επίσης τους Δήμους στην αναγωγή δεδομένων κατανάλωσης ενέργειας σε εκπομπές CO₂ και στην επεξεργασία απογραφής εκπομπών για ένα επιλεγμένο έτος αναφοράς.

Μετά την οριστικοποίηση των ΑΕΑ, οι Δήμοι με τη βοήθεια εταίρων του έργου, άρχισαν να εργάζονται για τη διάρθρωση των ΣΔΑΕ τους και τις δραστηριότητες που θα ήθελαν να συμπεριλάβουν σε αυτά. Οι εταίροι του έργου εξασφαλίζουν ότι τα ΣΔΑΕ ακολουθούν τα πρότυπα που καθορίζονται από το Γραφείο Συμφώνου των Δημάρχων και του Κοινού Κέντρου Ερευνών στον οδηγό με τίτλο «Πώς να αναπτύξει ένα Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια (ΣΔΑΕ)».

Ως αποτέλεσμα αυτών και πολλών άλλων φιλόδοξων δραστηριοτήτων, πάνω από 80 ΣΔΑΕ, που εγκρίθηκαν επισήμως από τα Δημοτικά Συμβούλια, παραδόθηκαν στον Jan Panek, Αναπληρωτή Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας, κατά τη διάρκεια του σημαντικού διεθνούς συνεδρίου με τίτλο «Προς Ενεργειακά Βιώσιμες Κοινότητες - αποδίδοντας για το Σύμφωνο των Δημάρχων», που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 18 Μαρτίου του 2013.

Ομαδική φωτογραφία μετά την τελετουργική παράδοση των ΣΔΑΕ που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των έργων ENERGY FOR MAYORS, ENNEREG και City_SEC (πηγή: www.manageenergy.net)

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

5.2. Εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας

Ένα άλλο καθήκον των εταίρων του έργου Energy for Mayors ήταν να παρέχουν βοήθεια στους «πλήρως υποστηριγμένους» Δήμους στην εφαρμογή τουλάχιστον τριών δράσεων που προβλέπονται στο ΣΔΑΕ τους, που οδηγούν σε μείωση των εκπομπών CO₂, την εξοικονόμηση ενέργειας και στη βέλτιστη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Κατά τα πρώτα βήματα του έργου, οι εταίροι βοήθησαν τους Δήμους στην επιλογή των τριών πιο σχετικών δράσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του έργου. Η επιλογή βασίστηκε σε πολλά διαφορετικά κριτήρια, όπως:

- συνάφεια με τη σημερινή στρατηγική του Δήμου
- σκοπιμότητα
- ευκαιρίες χρηματοδότησης
- εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση των εκπομπών CO₂
- εκτιμώμενη αύξηση στην παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας
- πρόσθετα οφέλη, όπως η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, η βελτίωση της ασφάλειας κλπ.
- υποστήριξη από τους πολίτες και τους τοπικούς φορείς.

Το δεύτερο βήμα ήταν **να εντοπίσουν και να επιλέξουν σχετικούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς** που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από τους Δήμους για τη χρηματοδότηση της εφαρμογής των επιλεγμένων δράσεων ΣΔΑΕ. Σε κάθε περίπτωση πολλές και διαφορετικές δυνατότητες ελήφθησαν υπόψη, αποκτώντας, μεταξύ άλλων, τη συγχρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά, εθνικά και περιφερειακά ταμεία, δάνεια, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, το σχήμα ESCO (εταιρείες παροχής ενεργειακών υπηρεσιών) κλπ., και επιλέχθηκε η καλύτερη λύση.

Μόλις οι πηγές χρηματοδότησης και / ή τα εργαλεία εντοπίστηκαν και διασφαλίστηκαν, οι Δήμοι **ξεκίνησαν την εφαρμογή** των τριών δράσεων με την ενεργό υποστήριξη από τους εταίρους του έργου.

Οι δράσεις που επιλέχθηκαν για να εφαρμοστούν αφορούσαν σε διάφορους τομείς και πεδία δραστηριοτήτων. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε κάποια από τα πιο συνηθισμένα παραδείγματα:

- **Κτίρια:** θερμική αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων, εκσυγχρονισμό των τοπικών λεβήτων των σπιτιών, εγκατάσταση μικρής κλίμακας ΑΠΕ (ηλιακοί συλλέκτες, φωτοβολταϊκά συστήματα, κλπ.), εγκατάσταση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης και παρακολούθησης.
- **Μεταφορές:** δημιουργία ποδηλατοδρόμων, ανακατασκευή του οδικού δικτύου για τη μείωση της κυκλοφορίας, εφαρμογή προγραμμάτων οικολογικής οδήγησης.
- **Δημόσιος φωτισμός:** εκσυγχρονισμός του φωτισμού (αντικατάσταση των παλαιών λαμπτήρων με νέους, πιο ενεργειακά αποδοτικούς, εγκατάσταση έξυπνων μετρητών ενέργειας).
- **Χρήση ΑΠΕ:** εγκατάσταση των ηλιακών συλλεκτών για θέρμανση νερού πισίνας.

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

ΨΑΧΝΕΤΕ ΓΙΑ ΕΜΠΝΕΥΣΗ; ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΕΙΦΟΡΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ENERGY FOR MAYORS

Συστήματα ενεργειακής διαχείρισης σε δημόσια κτίρια

Burgas, Βουλγαρία

Το έργο της εγκατάστασης συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης κτιρίων (BEMS) σε δημόσια κτίρια στο Δήμο Μπουργκάς παρουσιάζει ένα καινοτόμο μοντέλο για την αναβάθμιση συμβατικών μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια. Στο πλαίσιο του έργου, συστήματα παρακολούθησης ενέργειας αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν σε 3 δημόσια κτίρια πιλοτικά. Επιπλέον, διεξήχθη ένα πρόγραμμα κατάρτισης για διαχειριστές ενέργειας και τέθηκε σε εφαρμογή και μια εκστρατεία προώθησης με στόχο την ευαισθητοποίηση των χρηστών των κτιρίων ως προς την ενέργεια.

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση CO₂: 16 τόνοι CO₂ ανά έτος

Ενεργειακή αναβάθμιση 4 εργατικών πολυκατοικιών

Αγία Βαρβάρα, Ελλάδα

Το έργο ΠΡΑΣΙΝΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ασχολείται με την ανακαίνιση τεσσάρων πολυκατοικιών που κατασκευάστηκαν το 1964. Αποτελούνται από τέσσερις ορόφους το καθένα, με έκταση 1200 m² ανά κτίριο και εβδομήντα δύο διαμερίσματα συνολικά. Το πιλοτικό πρόγραμμα προβλέπει την αναβάθμιση του κελύφους του κτιρίου και των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, καθώς και την ενσωμάτωση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο στόχος είναι να καλύψει τις ανάγκες ενέργειας με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επίσης εγκαταστάθηκαν ευφυείς μετρητές για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της ενεργειακής απόδοσης.

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση CO₂: 451,2 τόνοι CO₂ ετησίως

Επιδεικτική εγκατάσταση ΑΠΕ

Nierolomice, Πολωνία

Στη Nierolomice εγκαταστάθηκε πιλοτικό σύστημα ΑΠΕ, με τη χρήση σύγχρονων και καινοτόμων τεχνολογιών, στο κτίριο του πολωνικού Γυμναστικού Συλλόγου "Γεράκι". Το σύστημα περιλαμβάνει: (1) ηλιακή εγκατάσταση με χρήση υβριδικών ηλιακών συλλεκτών (γνωστά επίσης και ως PVT στοιχεία) τα οποία παράγουν τόσο θερμική όσο και ηλεκτρική ενέργεια, (2) εγκατάσταση για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται σε μορφή υδρογόνου. Όποτε χρειάζεται, το υδρογόνο μετατρέπεται πάλι σε ηλεκτρική ενέργεια σε μία κυψέλη καυσίμου που έχει εγκατασταθεί στο κτήριο.

Η εγκατάσταση πιλοτικού συστήματος ΑΠΕ ήταν ένα έργο επίδειξης με σκοπό την προώθηση της χρήσης των ΑΠΕ μεταξύ των πολιτών, καθώς και για την δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών που αυξάνουν την αποτελεσματικότητα της παραγωγής ΑΠΕ.

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Αυτόνομος ηλιακός φωτισμός σε δημόσιους σταθμούς λεωφορείων

Λαγκαδάς, Ελλάδα

Οι σταθμοί των λεωφορείων του Δήμου Λαγκαδά αντικαταστάθηκαν με νέες κατασκευές με ηλιακούς συλλέκτες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για χρήση κατά τη διάρκεια της νύχτας. Οι σταθμοί των λεωφορείων, με ένα σύγχρονο και φιλικό προς το περιβάλλον σχεδιασμό, έχουν ενσωματωμένα φωτοβολταϊκά, μια μπαταρία και επαρκή φωτισμό για να φωτίσει τόσο τη στέγη όσο και την πινακίδα βράδου. Το σύστημα ηλιακής ενέργειας έχει ισχύ 10 Watt.

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση CO₂: 0,5 τόνοι CO₂ ετησίως

Σύστημα τηλεθέρμανσης με βιομάζα

Ozalj, Κροατία

Το έργο του συστήματος θέρμανσης με βιομάζα για το κέντρο της πόλης της Ozalj περιλαμβάνει την εγκατάσταση λεβήτων βιομάζας 800 kW και την κατασκευή δικτύου τηλεθέρμανσης για τη σύνδεση των καταναλωτών με το σύστημα. Η θερμότητα που παράγεται από το σύστημα βιομάζας εκτιμάται σε ώρες αιχμής τις 2000 ώρες ανά έτος και ανέρχεται σε 1600 Mwh.

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση CO₂: 413,8 τόνους CO₂ ετησίως

Λέβητας βιοκαυσίμων στο Δήμο Akmene

Akmene, Λιθουανία

Μέχρι το έτος 2011 χρησιμοποιούνταν μόνο ορυκτά καύσιμα για την παραγωγή θερμότητας μέσω του δικτύου τηλεθέρμανσης στο Δήμο Akmene. Το 2011, ωστόσο, εγκαταστάθηκε ένας νέος λέβητας βιοκαυσίμων με ισχύ 5 MW. Ως αποτέλεσμα το μισό της θερμικής ενέργειας που διανέμεται μέσω του δικτύου παράγεται από τα βιοκαύσιμα.

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση CO₂: 6692 τόνοι CO₂ ετησίως.

Ενεργειακά αποδοτικός δημόσιος φωτισμός

Vignola, Ιταλία

Στις αρχές της δεκαετίας του 2013 ο Δήμος Vignola ξεκίνησε την ανανέωση του δημόσιου δικτύου φωτισμού του για να γίνει πιο αποδοτικός ενεργειακά. Το σχέδιο προέβλεπε επίσης την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται ακόμη. Εγκαταστάθηκαν λαμπτήρες LED σε δημόσιους κήπους, ενώ ενεργειακά αποδοτικά φωτιστικά αντικατέστησαν τα παλιά στους δρόμους. Επιπλέον εγκαταστάθηκαν έξυπνοι (με απομακρυσμένους αισθητήρες) στύλοι, επιτρέποντας την ενεργοποίηση άλλων υπηρεσιών, όπως η μετάδοση σήματος wi-fi ή βίντεο-έλεγχος των δρόμων και των κτιρίων. Το έργο χρηματοδοτείται μέσω σύμβασης ενεργειακής απόδοσης-ESCO.

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση CO₂: 154 τόνοι CO₂ ετησίως

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

5.3. Κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών

5.3.1. Τοπικά Φόρουμ

Μία από τις βασικές υποχρεώσεις όσων υπογράφουν το Σύμφωνο είναι η κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών γύρω από κοινούς στόχους για την ενέργεια και η εξασφάλιση της υποστήριξής τους για το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) που αναπτύσσεται και εφαρμόζεται στα πλαίσια του Συμφώνου των Δημάρχων (ΣΤΔ). Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος είναι απαραίτητο να συμμετάσχουν ενεργά οι πολίτες και οι τοπικοί φορείς στη διαδικασία του ΣΔΑΕ. Προκειμένου να βοηθηθούν οι Δήμοι με “πλήρη υποστήριξη” σε αυτή την κατεύθυνση οι εταίροι του έργου Energy for Mayors τους βοήθησαν να οργανώσουν τα **Τοπικά Φόρουμ Ενέργειας**.

Κατά τη διάρκεια του φόρουμ οι συμμετέχοντες έμαθαν για το ΣΤΔ και τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει ο Δήμος τους, υπογράφοντας το Σύμφωνο. Προσκλήθηκαν επίσης να λάβουν μέρος σε μια συζήτηση για την ενεργειακή κατάσταση του Δήμου και τους πιθανούς τρόπους για τη βελτίωσή της.

Στα φόρουμ κλήθηκαν να συμμετάσχουν διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων από διάφορες δημοτικές υπηρεσίες, εταιρειών ενέργειας, μεταφορικών εταιρειών, οικοδομικών συνεταιρισμών, επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, αρχιτεκτόνων και άλλων μηχανικών, οικονομικών παραγόντων, τοπικών μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών. Αυτό επέτρεψε στους εκπροσώπους του Δήμου να γνωρίσουν τις απόψεις των διάφορων τοπικών φορέων πριν από την ανάπτυξη ενός λεπτομερούς ΣΔΑΕ.

Τοπικό Φόρουμ Ενέργειας στο Dzierżoniów, Πολωνία (πηγή: PNEC)

Τοπικό Φόρουμ Ενέργειας στο Δήμο Δέλτα, Ελλάδα (πηγή: ΠΚΜ)

Τοπικό Φόρουμ Ενέργειας στην Επαρχία της Γένοβας, Ιταλία (πηγή: PGE)

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Κατά τη διάρκεια των φόρουμ συζητήθηκαν πολλά διαφορετικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του τομέα της τοπικής ενέργειας και προτάθηκαν τρόποι για τη βελτίωσή της. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να παρουσιάσουν τις απόψεις τους σχετικά με τη στρατηγική του Δήμου για την αιεφόρο ενέργεια και να προτείνουν λύσεις και δραστηριότητες που θα ήθελαν να συμπεριληφθούν στο ΣΔΑΕ.

Τοπικό Φόρουμ Ενέργειας στο Bjelovar, Κροατία (πηγή: Δήμος Zagreb)

Τα Τοπικά Φόρουμ Ενέργειας που οργανώθηκαν στο έργο Energy for Mayors αποδείχθηκε ότι ήταν πολύ επιτυχημένα! Βοήθησαν τις δημοτικές αρχές να κατανοήσουν καλύτερα την τοπική ενεργειακή κατάσταση και τις ανάγκες των πολιτών τους. Ως εκ τούτου ήταν σε θέση να αναπτύξουν ΣΔΑΕ καλά προσαρμοσμένα στο τοπικό πλαίσιο και να εξασφαλίσουν την υποστήριξη των πολιτών για το σχέδιο. Κατά τη διάρκεια του φόρουμ, οι πολίτες και οι τοπικοί φορείς, όχι μόνο ήρθαν σε επαφή με τις δράσεις και τα σχέδια των Δήμων τους σχετικά με την αιεφόρο ενεργειακή ανάπτυξη, αλλά επίσης ενημέρωσαν τις δημοτικές αρχές σχετικά με τις προσδοκίες τους στον τομέα αυτό και εξέφρασαν την προθυμία τους να συμμετάσχουν ενεργά στην εφαρμογή και παρακολούθηση των ΣΔΑΕ.

Μερικές πρακτικές συμβουλές για Δήμους που οργανώνουν Τοπικά Φόρουμ για την ενέργεια, βάσει της εμπειρίας του έργου Energy for Mayors:

- ✓ Η πρόσκληση για το φόρουμ πρέπει να προέρχεται από τον Δήμαρχο. Το επίπεδο της εκδήλωσης αναβαθμίζεται όταν ο Δήμαρχος καλωσορίζει τους προσκεκλημένους και παρουσιάζει την τοπική στρατηγική για την αιεφόρο ενεργειακή ανάπτυξη.
- ✓ Επιλέξτε τον κατάλληλο συντονιστή / μεσολαβητή ο οποίος θα είναι σε θέση να εμπλέξει τους συμμετέχοντες σε ενεργό συζήτηση και να ενθαρρύνει την ανταλλαγή εμπειριών.
- ✓ Αφήστε τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις απόψεις, τους προβληματισμούς και τις ιδέες τους.
- ✓ Κάντε τις συνεδριάσεις ελκυστικές με την παροχή πληροφοριών που έχουν ενδιαφέρον και ταιριάζουν στις ομάδες συμμετεχόντων, με τη διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων σε πιλοτικά έργα, με την ανάδειξη των ωφελειών από τη συνεργασία σε θέματα βιώσιμης ενέργειας, κ.λπ.
- ✓ Επιλέξτε το κατάλληλο χρονοδιάγραμμα και μην κάνετε συνεδριάσεις μεγάλης διάρκειας.
- ✓ Παρουσιάστε περιπτώσεις που ωφελούνται και οι δύο πλευρές (win – win).
- ✓ Ενσωματώστε διαφορετικές ομάδες της τοπικής κοινωνίας. Μάθετε για πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και βρείτε περιοχές όπου μπορούν να συνεργαστούν μαζί.
- ✓ Δημιουργήστε μια αίσθηση κοινού σκοπού.
- ✓ Στο τέλος συνοψίστε τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.
- ✓ Διασφαλίστε την κάλυψη της εκδήλωσης από τα τοπικά μέσα.
- ✓ Μην το οργανώσετε ως ένα μεμονωμένο γεγονός. Δημιουργήστε μια βάση για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία.

Μερικές χρήσιμες συμβουλές μπορούν επίσης να βρεθούν στον Οδηγό για το πώς να οργανώσετε Τοπικά Φόρουμ που αναπτύχθηκε από το έργο Energy for Mayors και διατίθεται στη διεύθυνση: http://www.energyformayors.eu/images/stories/stories/Other/E4M_Forum_Guidelines_KREA.pdf

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

5.3.2. Ημέρες Ενέργειας

Ένας άλλος τρόπος κινητοποίησης της κοινωνίας των πολιτών γύρω από τους στόχους της ενέργειας είναι η διοργάνωση Ημερών Ενέργειας - τοπικές εκδηλώσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα όπως η ενεργειακή απόδοση, η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η αλληλεξάρτηση μεταξύ της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Οι Ημέρες Ενέργειας βοηθούν στην αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία των ΣΔΑΕ, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του στόχου 20% για τη μείωση του CO₂ έως το 2020.

Οι εταίροι του έργου Energy for Mayors βοήθησαν τους επιλεγμένους ως «πλήρως υποστηριζόμενους» Δήμους στη διοργάνωση Ημερών Ενέργειας, ώστε να συμμετάσχουν οι πολίτες σε σχετικές με την ενέργεια δραστηριότητες. Οι εκδηλώσεις είχαν πολλές διαφορετικές μορφές και περιελάμβαναν διάφορες δραστηριότητες, όπως εργαστήρια, εκθέσεις, εκπαιδευτικές επισκέψεις, ποδηλατοδρομίες, ημέρες ελεύθερης εισόδου, φόρουμ, διαγωνισμούς για τα σχολεία και για το ευρύ κοινό. Συχνά, οι εκδηλώσεις συνδέθηκαν με άλλες δημοφιλείς τοπικές εκδηλώσεις για να αποκτήσουν ένα ευρύτερο ακροατήριο.

Πολλές διαφορετικές ομάδες ενεπλάκησαν στις Ημέρες Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων σχολείων και παιδικών σταθμών, τοπικών επιχειρήσεων, τοπικών μέσων ενημέρωσης, ΜΚΟ και του ευρύτερου κοινού. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμμετοχή των παιδιών και των νέων που έχουν τη μεγαλύτερη δυνατότητα για να αλλάξουν τις ενεργειακές τους συνήθειες και να ενθαρρύνουν τις οικογένειες τους να κάνουν το ίδιο.

Οι Ημέρες Ενέργειας που διοργανώθηκαν μέσω του έργου Energy for Mayors βοήθησαν τις τοπικές αρχές να:

- παρουσιάσουν τη δέσμευσή τους στη στήριξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια σε τοπικό επίπεδο
- ενισχύσουν τους δεσμούς με τους πολίτες και να τους εμπλέξουν στην υλοποίηση τοπικών πολιτικών και δράσεων για το κλίμα και την ενέργεια
- προωθήσουν τη χρήση βιώσιμων μορφών ενέργειας
- δείξουν στους πολίτες πώς να εξοικονομούν ενέργεια στην καθημερινή ζωή.

Σε κάθε περίπτωση οι Ημέρες Ενέργειας βοήθησαν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης για την ενέργεια των διάφορων ομάδων ενδιαφερομένων με ένα διασκεδαστικό τρόπο. Παρακάτω δίνεται μια περίληψη από μερικές ενδιαφέρουσες δραστηριότητες που διοργανώθηκαν στις Ημέρες Ενέργειας του Energy for Mayors:

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Ημέρα Ενέργειας στη Θεσσαλονίκη, την Ελλάδα (09.06.2012)

Ημέρα Ενέργειας στη Θεσσαλονίκη (πηγή: ΠΚΜ)

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης διοργάνωσε μια Ημέρα Ενέργειας το καλοκαίρι του 2012, παράλληλα με την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Η εκδήλωση άνοιξε και έκλεισε με τοπικούς αγρότες και τεχνίτες, με ειδική ομιλία για την ενέργεια και με την παρουσίαση μιας μικρής ανεμογεννήτριας, που αντιπροσωπεύει την καθαρή παραγωγή ενέργειας. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης διανεμήθηκαν λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας, φυτά και παραδοσιακά προϊόντα. Οι επισκέπτες είχαν επίσης την ευκαιρία να κερδίσουν (μέσω κλήρωσης) δωρεάν διαμονή σε παραδοσιακά καταλύματα κοντά σε προστατευόμενες περιοχές της Ευρύτερης Περιοχής της Θεσσαλονίκης – κάνοντας το σύνδεσμο με το περιβάλλον.

Η εκδήλωση συγκέντρωσε πολλές ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και παρουσιάστηκαν οι τεχνολογίες καθώς και οι εγκαταστάσεις τους. Επίσης έγιναν προτάσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας στην καθημερινή ζωή. Η θεατρική ομάδα “Σχοινί - Κορδόνι” διασκέδασε τους επισκέπτες με ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι για την ενέργεια με τίτλο «Στην πόλη όπου ξυπνάω, η πόλη που ονειρεύομαι».

Ημέρες Ενέργειας στο Dzierżoniów, Πολωνία (24-25.09.2011)

Στο Dzierżoniów οι Ημέρες Ενέργειας ήταν μέρος της εκδήλωσης XVII Επιχειρηματικών Παρουσιάσεων του Dzierżoniów (XVII Dzierżoniowskie Prezentacje Gospodarcze), η οποία αποσκοπεί στη στήριξη των τοπικών επιχειρήσεων. Με την εμπλοκή περίπου 1500 συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων των τοπικών επιχειρήσεων, των ΜΚΟ, των βιοτεχνών και των πολιτών, βοήθησε με το να επικεντρωθεί η προσοχή στο θέμα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και μέσω της εξαιρετικής κάλυψης που δόθηκε από τα ΜΜΕ.

Διασκέδαση και μάθηση – χρησιμοποιώντας τον προσομοιωτή οικολογικής οδήγησης (πηγή: PNEC)

Οι διοργανωτές των Ημερών Ενέργειας του Dzierżoniów προετοίμασαν πολλές δράσεις για τους συμμετέχοντες, οι οποίες συμπεριέλαβαν:

- ένα εκθεσιακό περίπτερο όπου οι εκπρόσωποι του Δήμου και του εταίρου του έργου PNEC προσέφεραν πρακτικές συμβουλές για την εξοικονόμηση ενέργειας,
- παραδείγματα τεχνολογιών, π.χ. ενεργειακά αποδοτικοί λαμπτήρες που θα μπορούσαν να συγκριθούν με τους παραδοσιακούς λαμπτήρες, μετρητές ενέργειας και ηλιακοί συλλέκτες,
- έναν εξομοιωτή οικολογικής οδήγησης, όπου ο καθένας θα μπορούσε να ελέγξει πόσο οικολογικά οδηγεί και να μάθει πώς να το κάνει πιο αποτελεσματικά όσον αφορά την ενέργεια.

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Εβδομάδα Ενέργειας στο Ζάγκρεμπ, Κροατία (14-19.05.2012)

Η παραδοσιακή Εβδομάδα Ενέργειας του Ζάγκρεμπ διοργανώνεται κάθε χρόνο από το 2010 από την Υπηρεσία για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της πόλης του Ζάγκρεμπ σε συνεργασία με την Περιφερειακή Υπηρεσία Ενέργειας της Βορειο-Δυτικής Κροατίας (REGEA) και 70 άλλους εταίρους.

Κάτω από το μήνυμα «Ανάπτυξη ΝΑΙ, Ρύπανση ΟΧΙ!» η Εβδομάδα Ενέργειας του Ζάγκρεμπ εκφράζει την ανάγκη να ενεργούμε και να σκεφτόμαστε σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνεχής ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, αλλά ταυτόχρονα να αποφεύγονται οι αρνητικές πιυχές τους.

Η τελευταία Εβδομάδα Ενέργειας του Ζάγκρεμπ (14-19 Μαΐου 2012) ήταν ένας συνδυασμός 38 διαφορετικών εκπαιδευτικών εκδηλώσεων και δράσεων (διεθνή συνέδρια, ημέρες ελεύθερης εισόδου, προγράμματα για παιδιά και φοιτητές, σεμινάρια, παρουσιάσεις) που περιελάμβαναν όλα τα στρώματα της κοινωνίας. Η εκδήλωση ολοκληρώνεται παραδοσιακά με την Ημέρα Πληροφόρησης της Ε.Ε. στην κεντρική πλατεία η οποία επιτρέπει στους πολίτες να μάθουν για την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα καθαρά καύσιμα, την προστασία του κλίματος και για άλλα θέματα.

Η Εβδομάδα Ενέργειας του Ζάγκρεμπ αναγνωρίζεται ως μια μοναδική προσέγγιση για τη συμμετοχή των πολιτών στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής (www.zagreb-energyweek.info).

Εβδομάδα Ενέργειας Zagreb
(πηγή: Δήμος Zagreb)

Ημέρες Ενέργειας στη Λιθουανία

Στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors Days το ΚΡΕΑ συνδιοργάνωσε Ημέρες Ενέργειας σε οκτώ Δήμους της Λιθουανίας: Akmenė, Anykščiai, Pakruojis, Jurbarkas, Kaunas, Šilalė, Elektrėnai και Trakai.

Η κύρια προσοχή στράφηκε στην νέα γενιά. Κατά τη διάρκεια των Ημερών Ενέργειας τα παιδιά διδάχθηκαν πώς να εξοικονομούν ενέργεια στο σχολείο και στο σπίτι. Έμαθαν να σβήνουν το φως όταν βγαίνουν από την αίθουσα, να εξοικονομούν θερμική ενέργεια μονώνοντας τα παράθυρα και να χρησιμοποιούν λιγότερο νερό ενώ πλένονται.

Για να παρουσιαστεί το θέμα της ενεργειακής αποδοτικότητας με ένα φιλικό τρόπο, τα παιδιά συμμετείχαν σε διάφορες δράσεις και καθήκοντα - γράφοντας συνθήματα και ποιήματα, προετοιμάζοντας αφίσες και σχέδια κλπ. Τα παιδιά έλαβαν επίσης μέρος σε ένα κουίζ και κέρδισαν βραβεία (αποδοτικούς λαμπτήρες, καραμέλες κ.λπ.). Στο τέλος των συναντήσεων προβλήθηκαν εκπαιδευτικά κινούμενα σχέδια. Στους εκπαιδευτικούς επίσης δόθηκαν βιβλία για την εξοικονόμηση ενέργειας, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν την εργασία στο θέμα αυτό με τα παιδιά.

Ημέρα Ενέργειας σε ένα από τα σχολεία της Λιθουανίας (πηγή: ΚΡΕΑ)

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Μερικές πρακτικές συμβουλές για τους Δήμους που οργανώνουν Ημέρες Ενέργειας, με βάση την εμπειρία του έργου Energy for Mayors:

- ✓ Προώθηση της εκδήλωσης στα μέσα ενημέρωσης ΠΡΙΝ λάβει χώρα και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων ΜΕΤΑ.
- ✓ Συνδιοργάνωση των Ημερών Ενέργειας με άλλες τοπικές εκδηλώσεις για να υπάρχει ένα ευρύτερο κοινό και μεγαλύτερη προβολή.
- ✓ Ενεργός συμμετοχή παιδιών και νέων ανθρώπων, δεδομένου ότι έχουν τη μεγαλύτερη δυνατότητα να αλλάξουν τις ενεργειακές τους συνήθειες και να ενθαρρύνουν τις οικογένειές τους να κάνουν το ίδιο.
- ✓ Πρόσκληση συνεργασίας σε διάφορους τοπικούς συνεργάτες και χορηγούς.
- ✓ Παρουσίαση σύγχρονων ΑΠΕ και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας.
- ✓ Διάδοση τεχνολογικών προϊόντων που σχετίζονται με την ενέργεια, όπως λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, φυλλάδια με συμβουλές για το πώς να εξοικονομήσετε ενέργεια, ηλιακοί φακοί κλπ.
- ✓ Χρήση πολλών διαφορετικών διαφημιστικών εργαλείων και πληροφοριακού υλικού.
- ✓ Οργάνωση εκδηλώσεων σε ανοικτούς χώρους.
- ✓ Πρόσκληση στους ανθρώπους να επισκεφθούν τις τοπικές εγκαταστάσεις ΑΠΕ ώστε να δουν μόνοι τους τη λειτουργία τους.
- ✓ Συμμετοχή διάσημων ανθρώπων (π.χ.τοπικά μουσικά συγκροτήματα, αθλητές, ηθοποιοί).
- ✓ Προσεκτική επιλογή του χρόνου και του τόπου.

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

5.4. Εφαρμογή πιλοτικών Συστημάτων Διαχείρισης Ενέργειας

Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου ήταν η εξέταση της δυνατότητας ενσωμάτωσης ενός Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ακολουθώντας το πρότυπο ISO 50001. Οκτώ πιλοτικοί Δήμοι από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες με τη βοήθεια των εταιρών του έργου, ανέλαβαν την πρόκληση. Παρακάτω μπορείτε να ενημερωθείτε για τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους.

Γιατί να ενσωματωθεί ένα Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης;

Πηγή: Επαρχία της Γένοβας

«Το έργο Energy for Mayors υποστήριξε την επίτευξη πολλών κοινών στόχων, αλλά κυρίως είμαστε περήφανοι για τα εξαιρετικά παραδείγματα που δίνονται από τους πιλοτικούς Δήμους οι οποίοι ανέπτυξαν ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (ΣΕΔ, EnMS – που συμμορφώνεται με το ISO 50001:2011) μαζί με τα ΣΔΑΕ τους, προκειμένου να ωφεληθούν από τις συνέργειες των δύο εργαλείων.

Η εμπειρία μας έχει διδάξει ότι οι τοπικές αρχές μπορούν να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην παρακολούθηση των διαφόρων τομέων της ενέργειας, και γι' αυτό είναι ακριβώς να χρησιμοποιηθεί ένα ΣΕΔ. Τα οφέλη περιλαμβάνουν τη βελτιωμένη, συστηματική συλλογή ενεργειακών δεδομένων και την ενσωμάτωση των ενεργειακών πολιτικών στις καθημερινές δραστηριότητες διαχείρισης. Αλλά είναι επίσης μια μεγάλη υποστήριξη για την οργάνωση και καθοδήγηση των δράσεων παρακολούθησης, που υλοποιούνται στο πλαίσιο των λειτουργιών της τοπικής αρχής.

Μετά από την εργασία μας και τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των τριών ετών, αναπτύξαμε διάφορα εργαλεία που μπορούν να βρεθούν διαδικτυακά στην Εργαλειοθήκη του έργου για να βοηθήσουν όλους τους φορείς που εμπλέκονται με την τοπική δράση για το κλίμα να προχωρήσουν με τους στόχους τους και ιδανικά να συνδεθούν με το ΣτΔ. Οι κατευθυντήριες γραμμές του Energy for Mayors θα παρέχουν μία καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας ενσωμάτωσης ενός ΣΔΑΕ με ένα ΣΕΔ. Αυτή η μεθοδολογία αναπτύχθηκε από τη SOGESCA srl, που ήταν ένας από τους τεχνικούς συνεργάτες του έργου.

Το πλήρες κείμενο των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών “Πώς αναπτύσσεται ένα Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ενσωματώνοντας ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης με βάση το πρότυπο ISO 50001:2011” είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του έργου Energy for Mayors.

Εκεί μπορείτε επίσης να αντλήσετε εμπνευση και μαρτυρίες από το φυλλάδιο “Γιατί να ενσωματωθεί ένα ΣΔΑΕ με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης;”

του **Dario Miroglio**, Επαρχία της Γένοβας, Ιταλία

Πηγή: ΚΑΠΕ

«Τα αυτονόητα οικονομικά οφέλη από τον εξορθολογισμό της ενεργειακής μας κατανάλωσης έχουν αποδειχθεί ξεκάθαρα».

Δημήτρης Φωκιανός, Δήμαρχος Λυκόβρυσης-Πεύκης, Ελλάδα

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Πηγή: Δήμος Moneglia

«Ήταν μια μεγάλη ευκαιρία για την αναβάθμιση του Συστήματός μας για την Περιβαλλοντική Διαχείριση για να συμπεριλάβει σε μεγαλύτερο βάθος μέτρα για την ενέργεια και τη βελτίωση της ποιότητας των δεικτών παρακολούθησης.»

Claudio Magro, Δήμαρχος Moneglia, Ιταλία.

Πηγή: PNEC

“Για να υποστηρίξει το Δήμο της Dzierżonίων στην εφαρμογή του ΣΕΔ, το PNEC έλαβε πρόσθετη συν-χρηματοδότηση από το Εθνικό Πολωνικό Ταμείο για την Προστασία του Περιβάλλοντος και τη Διαχείριση των Υδάτων.”

Maria Stankiewicz, Εκτελεστική Διευθύντρια του Πολωνικού Δικτύου “Energie Cités”, Πολωνία.

Επισκόπηση των κατευθυντήριων γραμμών για την ενσωμάτωση ενός ΣΕΔ και ενός ΣΔΑΕ

Το πρότυπο ISO 50001 απαιτεί από τους οργανισμούς να θεσπίσουν κριτήρια για τον έλεγχο και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων εκ των προτέρων, για τον καθορισμό κατάλληλων κοινών δεικτών και να λάβει αποφάσεις σχετικά με τα αποτελέσματα των μετρήσεων και των ποσοτικοποιημένων αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Κατά συνέπεια, το ISO 50001 μπορεί να προσφέρει σημαντική υποστήριξη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λήψη μιας ποσοτικής εκτίμησης της μείωσης των ισοδύναμων εκπομπών CO₂ που επιτυγχάνονται λόγω των εγκεκριμένων ΣΔΑΕ.

Η παρακάτω εικόνα δείχνει το μοντέλο ΣΕΔ σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.

Συνεχής βελτίωση

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Μια παρόμοια προσέγγιση – βασισμένη στον κύκλο ΣΥΕΔ (Σχεδιασμός, Υλοποίηση, Έλεγχος, Δράση) - μπορεί να είναι χρήσιμη για την εφαρμογή στο εσωτερικό του οργανισμού (στην περίπτωση αυτή, η Δημοτική Αρχή), αλλά και για τη διαχείριση του ΣΔΑΕ.

Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001:2011

Ο γενικός στόχος του Προτύπου είναι να βοηθήσει τους οργανισμούς να καθιερώσουν και να διατηρήσουν:

- Μια Ενεργειακή ανασκόπηση και βασικές γνώσεις για τη χρήση της ενέργειας
- Βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση
- Δείκτες ενεργειακής απόδοσης (ΔΕΑ - EnPI)
- Ένα σταθερό σχέδιο παρακολούθησης για τη μέτρηση των επιδόσεων και των βελτιώσεων.

Αυτά αποσκοπούν στη μείωση του κόστους, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και, κατά συνέπεια, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Εφαρμογή των απαιτήσεων του ISO 50001 από τη Δημοτική Αρχή σε συνδυασμό με ένα ΣΔΑΕ

Είναι σαφές ότι το πρότυπο αυτό μπορεί να βοηθήσει τις Δημοτικές Αρχές να εφαρμόσουν το ΣΔΑΕ σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο χρησιμοποιώντας μια συστηματική προσέγγιση, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγονται τα τυπικά εμπόδια των Δημοτικών Αρχών, όπως ο συχνός «κύκλος εργασιών διαχείρισης». Από την άλλη πλευρά, η εφαρμογή του ΣΔΑΕ στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων είναι σταθερά προσανατολισμένο προς τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο συνολικό αστικό περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι αν κάποιος επιθυμεί να ενεργοποιήσει ένα ΣΔΑΕ και ένα ΣΕΔ μαζί, είναι απαραίτητο να αλλάξει τα παραδοσιακά όρια δράσης του ΣΕΔ και να παρέχει στη Δημοτική Αρχή με ένα εργαλείο παρακολούθησης για να καλύψει το σύνολο του Δήμου.

Δείκτες ενεργειακής απόδοσης (ΔΕΑ - EnPIs)

Αν σκοπεύετε να εφαρμόσετε το πρότυπο ISO 50001 στη διαχείριση των ΣΔΑΕ, είστε υποχρεωμένοι να αναπτύξετε κατάλληλους ΔΕΑ. Όσον αφορά τις δραστηριότητες του ΣΔΑΕ, το θέμα αυτό είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι είναι αναγκαίο να καθοριστούν ΔΕΑ για όλες τις δράσεις που υλοποιούνται στο ΣΔΑΕ. Επιπλέον, είναι χρήσιμοι για τις διακυμάνσεις στους “δείκτες της ενεργειακής απόδοσης” κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ΣΔΑΕ. Αυτό θα βοηθήσει στον καθορισμό χρήσιμων δεικτών για κάθε τύπο δράσης, ανεξάρτητα από τους στόχους τους (εντός ή εκτός του οργανισμού).

Ενεργειακοί στόχοι και σχέδιο δράσης

Οι στόχοι του ISO 50001 και του ΣΔΑΕ παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές κλίμακες. Στην πραγματικότητα, ενώ το ISO 50001 γενικά εστιάζει στη συνεχή βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ενός οργανισμού, οι δράσεις των ΣΔΑΕ αφορούν ένα μέσο μακροπρόθεσμο στόχο που μπορεί να επιτευχθεί (π.χ. μείωση κατά 20% των εκπομπών CO₂ μέχρι το 2020 σε σύγκριση με το έτος αναφοράς) μέσω ενδιάμεσων σταδίων και τις συναφείς δράσεις παρακολούθησης.

Σε γενικές γραμμές, οι στόχοι σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001 πρέπει να είναι σαφείς και μετρήσιμοι. Αυτό είναι ένα πολύ δύσκολο θέμα, εάν εφαρμοστεί στο πλαίσιο της ολόκληρου του Δήμου.

Οι ενεργειακοί στόχοι ερμηνεύονται με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με το αν είναι οι στόχοι εντός του οργανισμού (π.χ. αποδοτικότητα των δημόσιων κτιρίων) ή εξωτερικοί (αποδοτικότητα του τομέα των ιδιωτικών κατασκευών). Ο καθορισμός ενεργειακών στόχων εξασφαλίζει ότι ο οργανισμός έχει καθορίσει τα κριτήρια επιτυχίας, έτσι ώστε η πρόοδος προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας να μπορεί να μετρηθεί.

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Τα Σχέδια Δράσης εξασφαλίζουν ότι οι στόχοι του οργανισμού υλοποιούνται με επιτυχία. Με τον καθορισμό ακριβών ορισμών για:

- τις αρμοδιότητες
- τον προϋπολογισμό και το χρονοδιάγραμμα στα όρια των οποίων οι στόχοι πρόκειται να επιτευχθούν
- τις λεπτομέρειες της μεθόδου με την οποία οι επιμέρους στόχοι πρόκειται να επιτευχθούν

Ο οργανισμός είναι δυνατόν να υλοποιήσει τους στόχους εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.

Είναι αυτονόητο ότι, το επίπεδο δέσμευσης και ευθύνης του προσωπικού που εμπλέκεται στο σχέδιο δράσης, συνδέεται με τον τύπο των γενικών και ειδικών σχετικών στόχων:

- Εάν ο στόχος σχετίζεται με μια δράση η οποία είναι εξωτερική προς τον οργανισμό της Δημοτικής Αρχής, η επίτευξή του θα περιλαμβάνει φορείς που δεν υποχρεούνται να ακολουθούν τις οδηγίες της αρμόδιας αρχής. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα δεν είναι εγγυημένα.
- Εάν ο αντικειμενικός σκοπός συνδέεται με μια δράση η οποία είναι εσωτερική ως προς τον οργανισμό της Δημοτικής Αρχής, η επίτευξή του είναι εφικτή μόνο με την ορθή εφαρμογή του ΣΕΔ.

Παρακολούθηση

Οι διάφορες πτυχές της παρακολούθησης είναι πολύ σημαντικές τόσο για το ISO 50001 όσο και για το ΣΔΑΕ. Στα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να μετρηθούν, αναλυθούν και να παρακολουθούνται περιλαμβάνονται:

- Σημαντικές χρήσεις της ενέργειας και άλλα αποτελέσματα της ενεργειακής καταγραφής
- Μεταβλητές που σχετίζονται με σημαντικές χρήσεις της ενέργειας
- Δείκτες ενεργειακής απόδοσης (ΔΕΑ)
- Η αποτελεσματικότητα των σχεδίων δράσης στην επίτευξη του αντικειμένου και των στόχων
- Αξιολόγηση της πραγματικής σε σχέση με την αναμενόμενη κατανάλωση ενέργειας

Κάθε ένα από αυτά τα σημεία έχει μεγάλη σημασία για τη διεξαγωγή κατάλληλης παρακολούθησης, επειδή σας επιτρέπουν να εντοπίσετε:

- Ποιες είναι οι μεταβλητές που επηρεάζουν την ενεργειακή σας απόδοση
- Εάν οι δείκτες σας για την ενεργειακή απόδοση ΔΕΑ σας είναι αξιόπιστοι, προκειμένου το αντικείμενο και οι στόχοι σας να αξιολογηθούν
- Εάν ο προϋπολογισμός σας είναι επαρκής, και αν χρησιμοποιείται με τον καλύτερο τρόπο από την άποψη της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας
- Σχετικά με το ΣΔΑΕ, αν τα χρήματά σας (τα οποία είναι γενικά δημόσιο χρήμα) χρησιμοποιούνται με αποτελεσματικό τρόπο, προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές σας σε αέρια του θερμοκηπίου

Όλα τα αποτελέσματα από την παρακολούθηση αυτών των βασικών χαρακτηριστικών θα πρέπει να καταγράφονται. Η πολυπλοκότητα του σχεδίου μέτρησης πρέπει να είναι σε συμφωνία με το μέγεθος του οργανισμού. Αυτό είναι επίσης ένα σημαντικό ζήτημα για εφαρμογή του ΣΔΑΕ, καθώς μια μεγάλη πόλη χρειάζεται ένα μετρήσιμο σχέδιο (αν λάβουμε υπόψη, τα δημόσια κτίρια, για παράδειγμα, τους διαφορετικούς τύπους κτιρίων, την τηλεθέρμανση, τις μετακινήσεις), το οποίο θα είναι πιο περίπλοκο από ότι για μια μικρή πόλη με μικρά κτίρια και απλή δομή οδών.

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΑΣ

Πηγή: Sogesca s.r.l.

«Η καθοδήγηση του τεχνικού έργου σε αυτή την πρωτοποριακή δράση ήταν μια μεγάλη εμπειρία. Πιστεύω ότι το έργο μας θα δώσει την αρχική έμπνευση τόσο στους πολιτικούς όσο και τους τεχνικούς, και ελπίζω ότι οι κατευθυντήριες γραμμές μας θα παρέχουν μία καλή τεχνική υποστήριξη σε εκείνους τους Δήμους που αποφασίζουν να ενσωματώσουν το ΣΔΑΕ τους με ένα Σύστημα Διαχείρισης της Ενέργειας.

Romano Selva, SOGESCA srl, Ιταλία

Στα πλαίσια του έργου Energy for Mayors, 8 Δήμοι σε 5 χώρες έλαβαν πιλοτική υποστήριξη για να αναπτύξουν ένα σύστημα ενεργειακής διαχείρισης ενσωματωμένο με ΣΔΑΕ τους. Αυτοί είναι:

Ο Δήμος Moneglia, Ιταλία. Υποστηρίχτηκε από την επαρχία της Γένοβας με την SOGESCA srl

Ο Δήμος Recco, Ιταλία. Υποστηρίχτηκε από την επαρχία της Γένοβας με την SOGESCA srl

Ο Δήμος του Maranello, Ιταλία. Υποστηρίχτηκε από την επαρχία της Modena με την SOGESCA srl

Ο Δήμος Banite, Βουλγαρία. Υποστηρίχτηκε από ECQ-Bulgaria Ltd.

Ο Δήμος του Μπουργκάς, Βουλγαρία. Υποστηρίχτηκε από UBBSLA

Ο Δήμος Λυκόβρυσης-Πεύκης, Ελλάδα. Υποστηρίχτηκε από το ΚΑΠΕ

Ο Δήμος Valdelarco, Ισπανία. Υποστηρίχτηκε από την επαρχία της Huelva

Ο Δήμος Dzierżoniów, Πολωνία. Υποστηρίχτηκε από PNEC

Ο Δήμος Moneglia στην Ιταλία (2899 κάτοικοι) πήγε από ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σε ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (ΣΕΔ). Κατά τη διάρκεια του 2011, το ηλιόλουστο παραθαλάσσιο θέρετρο του Δήμου Moneglia (κοντά στην περίφημη περιοχή Cinque Terre) ετοίμασε και ανέπτυξε ένα ΣΔΑΕ και εφάρμοσε ένα ΣΕΔ στα πλαίσια του οργανισμού του και σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001:2011. Το νέο ΣΕΔ συνδυάστηκε με το υπάρχον Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001:2004), το οποίο έχει εφαρμοστεί από το 2005. Το ΣΕΔ πιστοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2011.

Πηγή: Δήμος Moneglia

«Χάρη στο ΣΕΔ (EnMS) του Δήμου, έχει εφαρμοστεί μια διαδικασία συστηματικής παρακολούθησης για τους δείκτες επιδόσεων που καθορίζονται στο ΣΔΑΕ, ούτως ώστε το Σχέδιο Δράσης να μπορεί να εφαρμοστεί και να τηρούνται οι προθεσμίες. Είναι αυτονόητο ότι η ύπαρξη ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, βοήθησε την εσωτερική οργάνωση των εργασιών μας σε μεγάλο βαθμό, αν και δεν ήταν σε καμία περίπτωση εύκολο»

είπε ο **κ. Claudio Magro, Δήμαρχος της Moneglia.**

5. Πώς οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου βοηθούν τους Δήμους; Θεωρία και πράξη

Ο Δήμος Banite στη Βουλγαρία (1400 κάτοικοι) ξεκίνησε από ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας. Από το 2012 μέχρι το 2013, ο ορεινός Δήμος Banite, που βρίσκεται στην καρδιά της Βουλγαρίας, προετοίμασε και ανέπτυξε ένα ΣΔΑΕ και ένα ΣΕΔ, ενσωματώνοντάς τα με το ήδη εφαρμοζόμενο σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO 9001: 2008.

Πηγή:
ECQ-Bulgaria Ltd.

«Ένταξη των ΣΕΔ με τα Συστήματα Ποιότητας είναι αρκετά κερδοφόρα. Από τη μία πλευρά αυτό συνεπάγεται λιγότερη εργασία στην υλοποίησή τους, επειδή οι περισσότερες από τις διαδικασίες ΣΕΔ είναι ήδη σε ισχύ, δεδομένου ότι το πρότυπο ISO 50001 και ISO 9001 έχουν πολλές κοινές απαιτήσεις. Από την άλλη πλευρά, η προσέγγιση αυτή θα συμβάλει σε μια πιο αποτελεσματική χρήση των πόρων, για τη μείωση / εξάλειψη των πλεονασμών του συστήματος και παρέχει μια καλύτερη κατανόηση και να μειωθεί η σύγχυση. Επιπλέον, οι διαδικασίες ΣΕΔ είναι αρκετά χρήσιμες ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο παρακολούθησης», δήλωσε η κα Marta Stoilova του ΠΕΠ-Bulgaria Ltd., ενός τεχνικού εταίρου που συνεργάστηκε με το προσωπικό του Δήμου για την ανάπτυξη του ΣΔΑΕ και ΣΕΔ.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ μπορούν να βρεθούν στο φυλλάδιο “Why integrate a SEAP with an Energy Management System?” («Γιατί να ενσωματώσετε ένα ΣΔΑΕ με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης;») που διατίθεται στην ιστοσελίδα του έργου Energy for Mayors.

6. Έντυπα και εργαλεία του έργου ENERGY FOR MAYORS - μια πηγή έμπνευσης

Η ομάδα του έργου ENERGY FOR MAYORS ανέπτυξε πολλά χρήσιμα έντυπα και εργαλεία που μπορεί να είναι μια πηγή γνώσης και έμπνευσης για τους Δήμους που ασχολούνται με τον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό και την εφαρμογή του, καθώς και για τους οργανισμούς που τους στηρίζουν σε αυτή τη διαδικασία. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε μια λίστα με τις πιο ενδιαφέρουσες πηγές και τους διαδικτυακούς συνδέσμους πρόσβασης σε αυτά. **Μη διατάσετε να χρησιμοποιήσετε τις πηγές μας και να εμπνευστείτε από το έργο ENERGY FOR MAYORS!**

Η ιστοσελίδα του ENERGY FOR MAYORS

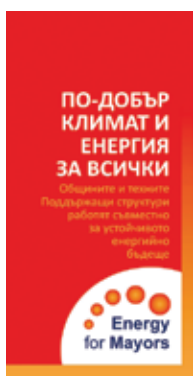
Η ιστοσελίδα του έργου Energy for Mayors (www.energyformayors.eu) περιέχει πολλές ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά με το έργο, το υπόβαθρο, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα. Στην ενότητα «Βιβλιοθήκη» θα βρείτε συνδέσεις με πολλά χρήσιμα έγγραφα που θα σας βοηθήσουν στην κατάρτιση της Απογραφής Εκπομπών Αναφοράς, την ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και την ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών μέσω της οργάνωσης τοπικών φόρουμ για την ενέργεια και Ημέρες Ενέργειας. Η ιστοσελίδα είναι διαθέσιμη σε 10 γλώσσες: Αγγλικά, Βουλγαρικά, Καταλανικά, Κροατικά, Γερμανικά, Ελληνικά, Ιταλικά, Λιθουανικά, Πολωνικά και Ισπανικά.

Το φυλλάδιο για το έργο ENERGY FOR MAYORS

Το φυλλάδιο του ENERGY FOR MAYORS εξηγεί εν συντομία το έργο – την ιδέα του, τους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Εξηγεί επίσης, τι είναι το Σύμφωνο των Δημάρχων και ποιοι είναι οι Συντονιστές του Υποστηρικτές του Συμφώνου (πλαισιωμένα γνωστά ως Δομές Στήριξης του Συμφώνου). Το φυλλάδιο είναι διαθέσιμο σε 10 γλώσσες. Η Ελληνική του έκδοση μπορεί να μεταφορτωθεί από:

http://energyformayors.eu/images/stories/stories/liflet/E4M_leaflet_Greek.pdf

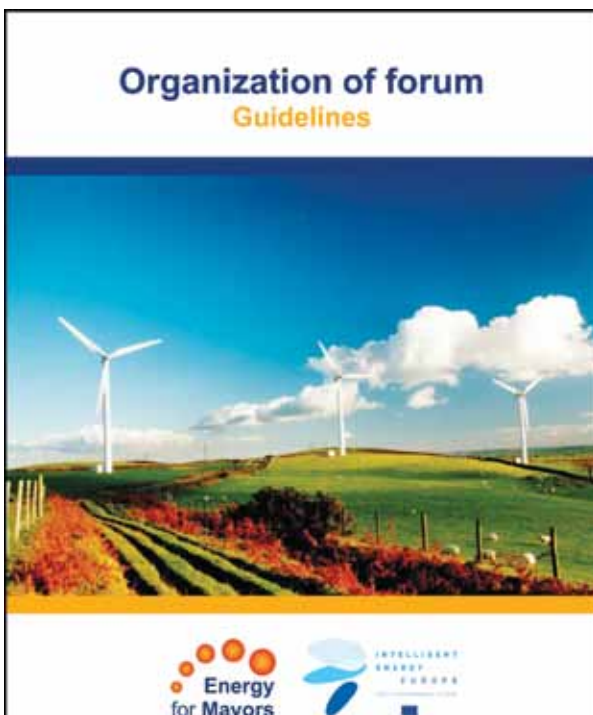

6. Έντυπα και εργαλεία του έργου ENERGY FOR MAYORS - μια πηγή έμπνευσης

Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια

Η Εργαλειοθήκη διαδικτυακών Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια αναπτύχθηκε για να συγκεντρώσει υλικό καθοδήγησης για τους Δήμους για την ανάπτυξη και εφαρμογή Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) και για τους συνεργάτες τους, βοηθώντας τους σε αυτή τη φιλόδοξη διαδικασία. Η Εργαλειοθήκη είναι ελεύθερης πρόσβασης με εύκολο τρόπο και προσφέρει μια μεγάλη συλλογή από πηγές σε πολλές διαφορετικές γλώσσες. Αντιμετωπίζει τα τυπικά βήματα του αειφόρου ενεργειακού σχεδιασμού και της εφαρμογής του - από τον καθορισμό στόχων έως την παρακολούθηση, από τις δράσεις χρηματοδότησης έως τη συμμετοχή των πολιτών - καθώς και τους διάφορους φορείς και τομείς δράσης που σχετίζονται με την ανάπτυξη του ΣΔΑΕ.

Η εργαλειοθήκη μπορεί να βρεθεί στη διεύθυνση: www.energyformayors.eu/toolbox. Έχει περιγραφεί με περισσότερες λεπτομέρειες στο κεφάλαιο 4.2.

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πώς να οργανώσει Τοπικά Φόρουμ

Ένας από τους τρόπους συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών φορέων για τη δράση σε τοπικό επίπεδο για την ενέργεια είναι να οργανώσει φόρουμ ενέργειας. Αυτή η μέθοδος έχει δοκιμαστεί στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors, η οποία οδήγησε σε έναν οδηγό που εξηγεί πώς να οργανώνεται ένα Τοπικό Φόρουμ, ποιους να προσκαλέσετε, ποια θέματα θα πρέπει να τεθούν και τους τρόπους διάδοσης των αποτελεσμάτων. Ο οδηγός είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση:

http://www.energyformayors.eu/images/stories/stories/Other/E4M_Forum_Guidelines_KREA.pdf. Η Ελληνική έκδοση διατίθεται από το ΚΑΠΕ

6. Έντυπα και εργαλεία του έργου ENERGY FOR MAYORS - μια πηγή έμπνευσης

Οδηγίες για την ανάπτυξη ΣΔΑΕ ενσωματωμένο με Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης κατά το πρότυπο ISO 50001

Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες δραστηριότητες του έργου εξέτασε τη δυνατότητα ενσωμάτωσης ενός ΣΔΑΕ με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (EnMS) σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001. Αυτή η πιλοτική δράση οδήγησε σε έναν οδηγό που βοηθάει τις τοπικές αρχές στη διαχείριση και την υλοποίηση ενός EnMS και ενός ΣΔΑΕ ταυτόχρονα και αναδεικνύει τα πλεονεκτήματα της ταυτόχρονης εφαρμογής των δύο αυτών εργαλείων διαχείρισης της ενέργειας. Ο οδηγός είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: http://www.energyformayors.eu/images/stories/stories/SEAP/SEAP-EnMS_technical_guidelines_long_FINAL_SOGESCA.pdf

Βίντεο κλιπ για το έργο Energy for Mayors

Το βίντεο κλιπ Energy for Mayors παρουσιάζει με ένα συνοπτικό και ενδιαφέροντα τρόπο την πρωτοβουλία του Συμφώνου των Δημάρχων και του ρόλου των Συντονιστών του Συμφώνου (ΣΣ) και των Υποστηρικτών του Συμφώνου (ΥΣ) στην επίτευξη των στόχων των Δήμων (στην Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς -ΑΕΑ, στην ανάπτυξη του ΣΔΑΕ, στην κινητοποίηση της κοινωνίας και στην εξεύρεση κεφαλαίων για ενεργειακά έργα). Το βίντεο κλιπ επεξηγεί το ρόλο των ΣΣ & ΥΣ και ενημερώνει για το πού οι ΣΣ & ΥΣ μπορούν να καθοδηγηθούν στο να βοηθήσουν καλύτερα τους Δήμους στην περιοχή τους. Το βίντεο κλιπ είναι διαθέσιμο σε 10 γλώσσες. Η μεγάλη και η σύντομη εκδοχή του βίντεο με Ελληνικούς υπότιτλους υπάρχει στις διευθύνσεις: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=XoH4qzDIFDw και http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=LEc9WTFrcw8

6. Έντυπα και εργαλεία του έργου ENERGY FOR MAYORS - μια πηγή έμπνευσης

Κοινό ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο για έργα BEK (SEC)

Η ομάδα του Energy for Mayors, μαζί με άλλα έργα για Βιώσιμες Ενεργειακές Κοινότητες (BEK - SEC) (ENNEREG, City_SEC, com2CoM και ENESCOM), ανέπτυξαν ένα κοινό ενημερωτικό δελτίο που παρέχει ενημέρωση σχετικά με τις πιο ενδιαφέρουσες δραστηριότητες που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και στη μείωση των εκπομπών CO₂ και εφαρμόζονται σε περιφέρειες και κοινότητες σε όλη την Ευρώπη. Τέσσερα τεύχη του ενημερωτικού δελτίου ετοιμάστηκαν σε 16 γλώσσες, και όλα συμπεριλαμβάνουν περιγραφές ορθών πρακτικών και πληροφόρηση, που μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για άλλους Ευρωπαϊκούς Δήμους και τους συνεργάτες τους. Παρακάτω θα βρείτε τους συνδέσμους για την Ελληνική έκδοση του ενημερωτικού δελτίου:

Τεύχος 1: <http://www.regions202020.eu/cms/news/secnews-1-el/>

Τεύχος 2: <http://www.regions202020.eu/cms/news/secnews-2-el/>

Τεύχος 3: <http://www.regions202020.eu/cms/news/secnews-3-el/>

Τεύχος 4: <http://www.regions202020.eu/cms/news/secnews-4-el/>

The image shows a screenshot of the 'Sustainable Energy Communities NEWS' newsletter. The header features the 'Intelligent Energy Europe' logo and the title 'Sustainable Energy Communities NEWS'. Below the title, there are icons representing various sustainable energy and community activities like wind turbines, solar panels, a bus, and people cycling. A navigation bar includes 'EN - English', 'Events Diary', 'News', and 'Register to receive this e-newsletter'. The main content area displays logos for 'Regions 2020', 'ENESCOM', 'COM2COM', 'CITY_SEC', and 'Energy for Mayors'. The featured article is titled 'Issue 1 Autumn 2010' and includes a photograph of a woman cycling in front of a wind turbine. The text of the article describes the collaboration of five IEE SEC projects to disseminate news and information on innovative local actions to meet EU targets for 2020 on greenhouse gas emissions, energy efficiency, and use of renewable energy.

7. Συμπεράσματα

7.1. Επιτυχημένα παραδείγματα

Το έργο Energy for Mayors ήταν πολύ επιτυχές όσον αφορά στη στήριξη του Συμφώνου των Δημάρχων και των βασικών παραγόντων του. Τα επιτεύγματα που μας κάνουν ιδιαίτερα υπερήφανους είναι τα εξής:

- **Αύξηση της ικανότητας των Συντονιστών και Υποστηρικτών του Συμφώνου σε όλη την Ευρώπη**
Οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου διαδραματίζουν ένα ζωτικό ρόλο στην εφαρμογή του ΣΤΔ – συνδράμοντας τους Δήμους στη διαδικασία του ΣΔΑΕ. Ωστόσο, οι ίδιοι χρειάζονται καθοδήγηση και πόρους για να είναι πετυχημένοι σε αυτό το έργο. Το Energy for Mayors ήταν το πρώτο έργο IEE, που ενίσχυσε τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου και αύξησε την ικανότητά τους, μεταξύ άλλων, μέσω της οργάνωσης μιας σειράς από εστιασμένα επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες, της ανάπτυξης ενός Πακέτου Στήριξης, της ανταλλαγής εμπειρίας και της δικτύωσης.
- **Ανάπτυξη Εργαλειοθήκης Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια φιλικής προς το χρήστη**
Η Εργαλειοθήκη αναπτύχθηκε με σκοπό τη συγκέντρωση των διαθέσιμων εργαλείων, μεθόδων και υλικού καθοδήγησης για τον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό και την υλοποίησή του. Πρόκειται για ένα φιλικό προς το χρήστη, πολύγλωσσο, διαδικτυακό εργαλείο που βοηθά τόσο τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου όσο και τις Τοπικές Αρχές στη διαδικασία του ΣΔΑΕ. Περιλαμβάνει ήδη πάνω από 1000 πηγές και ο αριθμός εξακολουθεί να αυξάνεται χάρη στη συμμετοχή των εγγεγραμμένων χρηστών που μπορούν να προσθέσουν νέο υλικό στην Εργαλειοθήκη και να αξιολογήσουν το υφιστάμενο. Η επιτυχία της Εργαλειοθήκης μπορεί να αποδειχθεί από τους αριθμούς - υπάρχουν πάνω από 200 εγγεγραμμένοι χρήστες και σχεδόν 5000 μοναδικοί επισκέπτες που επισκέφθηκαν την Εργαλειοθήκη από το Δεκέμβριο του 2012.
- **Ανάπτυξη του πρώτου «Κοινού ΣΔΑΕ» στην Ευρώπη**
Στην ομάδα των Δήμων «Valli del Sol» που βρίσκονται δυτικά από τη Γένοβα (ΙΤ) ένωσαν τις δυνάμεις τους και ανέπτυξαν το πρώτο Κοινό ΣΔΑΕ στην Ευρώπη. Οι Δήμοι, που έχουν λιγότερο από 5000 κατοίκους ο καθένας, εγκαίρως συνειδητοποίησαν ότι δεν μπορούσαν να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις του Συμφώνου των Δημάρχων εύκολα και αποτελεσματικά χωρίς τη συγκέντρωση πόρων. Ως εκ τούτου, αποφάσισαν να επωφεληθούν της καθιερωμένης συνεργασίας και της κοινής τοπικής ταυτότητας και να αναπτύξουν ένα κοινό ΣΔΑΕ με τον κοινό στόχο μείωσης των εκπομπών CO₂ και ένα σύνολο κοινών δράσεων. Οι κοινές δράσεις καλύπτουν κτίρια, δημοτικό φωτισμό, κινητικότητα, χρήση ΑΠΕ και την επικοινωνία και τον προγραμματισμό. Εκτός από αυτά, κάθε Δήμος περιέλαβε στο ΣΔΑΕ κάποιες μεμονωμένες δράσεις που είναι συνδεδεμένες με τον τοπικό χαρακτήρα.
Το Κοινό ΣΔΑΕ αναπτύχθηκε με την τεχνική υποστήριξη της Επαρχίας της Γένοβας, συντονιστή του έργου Energy for Mayors.
- **Ανάπτυξη ενός ΣΔΑΕ μαζί με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης για να ωφεληθούν από τις συνέργειες μεταξύ των δύο εργαλείων**
Το Energy for Mayors δοκίμασε τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός ΣΔΑΕ μαζί με ένα Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (ΣΕΔ) σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 50001. Σε 8 πιλοτικούς Δήμους αναπτύχθηκαν ΣΔΑΕ ενσωματωμένα με ΣΕΔ που επωφελήθηκαν από τις συνέργειες μεταξύ αυτών των δύο σημαντικών εργαλείων. Η δραστηριότητα βοήθησε να δημιουργηθεί ένα πρότυπο για ένα σύστημα παρακολούθησης των ΣΔΑΕ και συνέβαλε στο χτίσιμο της εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας. Το αποτέλεσμα ήταν ένας πολύ ενδιαφέρον οδηγός που μπορεί να βοηθήσει άλλους Δήμους για να επωφεληθούν από την εμπειρία αυτή και να υιοθετήσουν μια παρόμοια προσέγγιση.

7. Συμπεράσματα

- **Βοηθώντας πάνω από 80 Υπογράφοντες του Σύμφωνο για την επίτευξη των στόχων τους**

Το Energy for Mayors υποστήριξε πάνω από 80 Δήμους από διαφορετικές Ευρωπαϊκές χώρες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός ΣΔΑΕ και για τη συμμετοχή των πολιτών και των τοπικών φορέων στη διαδικασία. Οι Δήμοι ήταν ως επί το πλείστον μικρού και μεσαίου μεγέθους, που δε διέθεταν την ικανότητα και τους πόρους για την επιτυχή ολοκλήρωση των διαδικασιών των ΣΔΑΕ από μόνοι τους. Πολλές περισσότερες τοπικές αρχές έλαβαν μέρος στις εκδηλώσεις κατάρτισης και ανταλλαγής εμπειριών που διοργανώθηκαν από τους εταίρους του έργου και αύξησαν τις ικανότητές τους στους τομείς του αειφόρου ενεργειακού σχεδιασμού και της υλοποίησης.

7.2. Διδάγματα

Κατά τη διάρκεια των τριών ετών υποστηρίζοντας τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου, καθώς και τις Τοπικές Αρχές που υπέγραψαν το Σύμφωνο των Δημάρχων, οι εταίροι του έργου έμαθαν πολλά ενδιαφέροντα πράγματα που θα ήθελαν να μοιραστούν με σκοπό τη βελτίωση της εφαρμογής του Συμφώνου των Δημάρχων στο μέλλον. Τα κύρια διδάγματα από το έργο Energy for Mayors είναι τα ακόλουθα:

- **Οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στο Σύμφωνο των Δημάρχων.** Παρέχουν στρατηγική καθοδήγηση και / ή χρηματοδότηση στους Δήμους που υπέγραψαν το ΣΤΔ και δεσμεύθηκαν να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020. Μπορούν επίσης να αυξήσουν σημαντικά τον αριθμό των Υπογραφόντων μέσω των δραστηριοτήτων διάδοσης και πληροφόρησης. Ωστόσο, αυτοί είναι επίσης μια ομάδα που χρειάζεται υποστήριξη, καθώς σε πολλές περιπτώσεις δεν έχουν αρκετή τεχνογνωσία και εμπειρία για να ασχοληθούν με όλες τις περιοχές όπου μπορεί να χρειάζεται η καθοδήγησή τους. Ως εκ τούτου, υπάρχει ανάγκη για συνεχιζόμενες δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων που επικεντρώνονται σε Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου, καθώς και για την ενεργή ανταλλαγή εμπειριών και τη δικτύωση σε αυτήν την ομάδα.
- **Η πρόσβαση σε δεδομένα και η συλλογή δεδομένων είναι δύο κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζονται κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης ενός ΣΔΑΕ.** Για να προετοιμασθεί ένα καλής ποιότητας ΣΔΑΕ οι τοπικές αρχές πρέπει να συλλέγουν ακριβή στοιχεία από κάτω προς τα πάνω σχετικά με την κατανάλωση και παραγωγή ενέργειας στην επικράτειά τους. Η εμπειρία από το έργο Energy for Mayors δείχνει ότι αυτό είναι το πιο δύσκολο και χρονοβόρο μέρος της διαδικασίας ΣΔΑΕ. Τα απαραίτητα στοιχεία συχνά δεν είναι διαθέσιμα ή είναι χαμηλής ποιότητας. Οι πάροχοι ενέργειας και οι εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα επίσης δεν είναι πάντα συνεργάσιμοι, δεδομένου ότι θεωρούν τα δεδομένα εμπιστευτικά, εμπορικά ευαίσθητες τις πληροφορίες κλπ. Ωστόσο, αφού καταβληθεί η αρχική προσπάθεια, η ενεργειακή παρακολούθηση μπορεί να διεξάγεται πολύ ομαλά με πολλά μακροπρόθεσμα οφέλη. Το κύριο όφελος είναι η γνώση σχετικά με το πού καταναλώνεται η ενέργεια (και δαπανώνται τα χρήματα) η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προγραμματισμό δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και εκπομπών CO₂. Τα ακριβή στοιχεία σχετικά με την τρέχουσα κατανάλωση ενέργειας συμβάλλουν επίσης στην αποτελεσματική παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των αναλαμβανόμενων δράσεων, που προβλέπονται στο ΣΔΑΕ.
- **Η έλλειψη οικονομικών πόρων είναι ένα άλλο τεράστιο εμπόδιο που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη διαδικασία του ΣΔΑΕ και αποτρέπει πολλές Τοπικές Αρχές από την προσχώρηση στο Σύμφωνο Δημάρχων.** Πολλές Τοπικές Αρχές έχουν την πολιτική βούληση για δράση, αλλά υπάρχει έλλειψη των αναγκαίων πόρων για την επιτυχή εφαρμογή του ΣΔΑΕ, ειδικά τώρα που η οικονομική κρίση μείωσε σημαντικά τους τοπικούς προϋπολογισμούς. Πρέπει να κινητοποιήσουν πρόσθετη χρηματοδότηση, αλλά συναντούν πολλές δυσκολίες - οι πιο κοινές είναι τα εξής:

7. Συμπεράσματα

- δεν υπάρχει αρκετή γνώση και εμπειρία σχετικά με τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών όπως το σύστημα ESCO, οι συμπράξεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα, τα ανανεώσιμα κεφάλαια.
- τα μικρά έργα παρουσιάζουν μικρό ενδιαφέρον για τους πιθανούς επενδυτές.
- υπάρχει ένα τεράστιο επίπεδο ανταγωνισμού όταν υποβάλλουν αίτηση για συγχρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά και εθνικά κονδύλια και οι μικρότεροι Δήμοι συχνά δεν διαθέτουν τους πόρους για να προετοιμάσουν μια καλή πρόταση έργου.

Ως εκ τούτου, υπάρχει ανάγκη για τα Ευρωπαϊκά, τα Εθνικά και τα Περιφερειακά θεσμικά όργανα να εξασφαλίσουν κάποια πρόσθετη χρηματοδότηση για τη στήριξη της εφαρμογής των ΣΔΑΕ, καθώς και ανάγκη για αύξηση της ικανότητας των Τοπικών Αρχών για τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών μέσω εκπαίδευσης, ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών κ.λπ.

- **Η πολιτική βούληση είναι η κύρια κινητήρια δύναμη για την επιτυχή ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ΣΔΑΕ.** Είναι αναγκαίο να εξασφαλισθεί η ενδυνάμωση και η υποστήριξη σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο κατά τη διάρκεια της όλης διαδικασίας του ΣΔΑΕ. Για να επιτευχθεί αυτό, οι βασικοί φορείς λήψης αποφάσεων των Τοπικών Αρχών, καθώς και οι εκπρόσωποι των διαφόρων πολιτικών κομμάτων θα πρέπει να συμμετέχουν στην προετοιμασία των ΣΔΑΕ και να ενημερώνονται τακτικά για την πρόοδο των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί.
- **Η διαδικασία του ΣΔΑΕ θα πρέπει να είναι μια συμμετοχική διαδικασία με τη συμμετοχή των πολιτών και των σημαντικών τοπικών φορέων.** Μόνο η ενεργός συμμετοχή των διαφόρων τοπικών φορέων θα εξασφαλίσει την επιτυχή ανάπτυξη, υλοποίηση και παρακολούθηση του ΣΔΑΕ, καθώς και την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών CO₂, που καθορίζεται από τις Τοπικές Αρχές. Ως εκ τούτου, οι Δήμοι θα πρέπει να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική συνεργασία και αλληλεπίδραση όλων των ενδιαφερομένων μερών, ενώ οι Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου οφείλουν να διαδραματίσουν ένα ζωτικό ρόλο στη διαδικασία αυτή.
- **Είναι σημαντικό να περιλαμβάνουν διαφορετικούς ειδικούς και εμπειρογνώμονες** (τόσο από τις υπηρεσίες του Δήμου όσο και εξωτερικούς) για την προετοιμασία του ΣΔΑΕ. Όσο περισσότεροι διαφορετικοί εμπειρογνώμονες θα συμμετάσχουν, τόσο καλύτερο ΣΔΑΕ θα αναπτυχθεί.
- **Υπάρχει ανάγκη για ευρεία ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των Δήμων.** Το έργο Energy for Mayors απέδειξε ότι οι Τοπικές Αρχές μπορούν σε μεγάλο βαθμό να επωφεληθούν από την ανταλλαγή εμπειριών με τους Ευρωπαίους ομολόγους τους και να εμπνευστούν από τις καλές πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί σε άλλες περιοχές. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να οργανώνουν δραστηριότητες που θα τους βοηθήσουν να μάθουν ο ένας από τον άλλο και να συμμετέχουν σε πλατφόρμες δικτύωσης.

7. Συμπεράσματα

7.3. Υποδείξεις για το μέλλον

Παρακάτω ακολουθεί μια σειρά συστάσεων που η ομάδα του Energy for Mayors θα ήθελε να μοιραστεί με τους φορείς λήψης αποφάσεων της ΕΕ, τους εθνικούς φορείς λήψης αποφάσεων, τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου και τις Τοπικές Αρχές που συμμετέχουν στη διαδικασία ΣΔΑΕ.

Συστάσεις προς τους φορείς λήψης αποφάσεων της ΕΕ

- Συνεχίστε την υποστήριξη και την προώθηση του Συμφώνου των Δημάρχων. Η εμπειρία μας αποδεικνύει ότι η προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω για τη βιώσιμη ενεργειακή ανάπτυξη λειτουργεί πραγματικά. Οι τοπικές αρχές είναι πρόθυμες να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια στην επικράτειά τους, αλλά χρειάζονται ένα πολιτικό και τεχνικό πλαίσιο, καθώς και την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και να δικτυωθούν με τους άλλους.
- Κατά την εκπόνηση νέων προγραμμάτων χρηματοδότησης ενεργειακών έργων, δώστε προτεραιότητα στις Τοπικές Αρχές που έχουν ενταχθεί στο ΣΤΔ και αναπτύξει ΣΔΑΕ. Είναι καλύτερα να χρηματοδοτηθούν δράσεις που αποτελούν μέρος μιας σαφώς καθορισμένης, μακροπρόθεσμης στρατηγικής.
- Υπάρχει ανάγκη για χρηματοδοτική στήριξη που προορίζεται ειδικά για τους μικρότερους Δήμους. Τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ είναι συχνά πολύ μεγάλα για τους μικρούς Δήμους - ακόμη και η μικρότερη Ευρωπαϊκή Τεχνική Βοήθεια δίνει ένα ποσό παραπλήσιο με τον ετήσιο προϋπολογισμό μικρών πόλεων.
- Συνεχίστε τα έργα που υλοποιούνται με την υποστήριξη του προγράμματος ΙΕΕ. Είναι πολύτιμη η συνέχιση της χρήσης και η αναβάθμιση των εργαλείων που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια αυτών των έργων και θα βοηθήσει επίσης να αποφευχθεί η επικάλυψη των δράσεων.
- Εφαρμόστε τις νομικές λύσεις που θα βοηθήσουν τις τοπικές αρχές στον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό και την εφαρμογή, π.χ. νόμοι που ρυθμίζουν την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με την κατανάλωση και παραγωγή ενέργειας.

7. Συμπεράσματα

Συστάσεις στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο

- Ενθαρρύνετε την υλοποίηση των Περιφερειακών Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας, που θα είναι ένα πλαίσιο για τα τοπικά ΣΔΑΕ.
- Εξασφαλίστε περισσότερους οικονομικούς πόρους για τη χρηματοδότηση βιώσιμων ενεργειακών δράσεων (προκαλώντας όχι μόνο εξοικονόμηση ενέργειας αλλά και εξοικονόμηση χρημάτων) και δώστε προτεραιότητα σε αυτές τις Τοπικές Αρχές που έχουν προσχωρήσει στο Σύμφωνο των Δημάρχων και αναπτύξει ένα ΣΔΑΕ.
- Δημιουργείστε νομικό πλαίσιο που θα ενθαρρύνει και θα διευκολύνει τον ολοκληρωμένο αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό σε τοπικό επίπεδο (π.χ. νόμοι για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με την κατανάλωση και παραγωγή ενέργειας).
- Μειώστε τα γραφειοκρατικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι Τοπικές Αρχές. Το νομικό πλαίσιο και οι διαδικασίες πρέπει να απλοποιηθούν, ώστε να καταστεί η εφαρμογή των έργων που σχετίζονται με την ενέργεια ευκολότερη. Για παράδειγμα, όσον αφορά τις δράσεις για την ενεργειακή αποδοτικότητα και τη χρήση ΑΠΕ, πολύ συχνά η γραφειοκρατία εμποδίζει τις δραστηριότητες. Επίσης, οι διαδικασίες δημοσίων προμηθειών είναι συχνά πολύ δύσκολες και χρονοβόρες.
- Λάβετε υπόψη ότι οι Τοπικές Αρχές είναι από τους βασικούς παράγοντες που θα πρέπει να εμπλακούν στην ανάπτυξη και την υλοποίηση της εθνικής ενεργειακής πολιτικής. Εμπλέξτε τους ενεργά στη διαδικασία και υποστηρίξτε τους στις ενέργειές τους.

Συστάσεις προς τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου

- Βοηθήστε του υποστηριζόμενους Δήμους ώστε να συμμετέχουν ενεργά οι πολίτες και οι τοπικοί φορείς στη διαδικασία του ΣΔΑΕ, π.χ. μέσω των Ημερών Ενέργειας και των Τοπικών Φόρουμ για την Ενέργεια.
- Ενθαρρύνετε τους υποστηριζόμενους Δήμους στη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών (π.χ. σύστημα ESCO, συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, ανανεώσιμα κεφάλαια) για τη χρηματοδότηση των δράσεων του ΣΔΑΕ.
- Χρησιμοποιήστε τις ικανότητες δικτύωσης και επιρροής σας για να ενθαρρυνθούν οι αλλαγές στο νομικό πλαίσιο που θα διευκολύνουν τον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό σε τοπικό επίπεδο.
- Διαδώστε ευρέως τις βέλτιστες πρακτικές των Δήμων σας και προωθήστε τα επιτεύγματά τους σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο.
- Χρησιμοποιήστε την Εργαλειοθήκη Μεθοδολογιών για το Κλίμα και την Ενέργεια κατά τη διάρκεια της εργασίας σας ως Συντονιστής ή Υποστηρικτής του Συμφώνου (και προσθέστε στην Εργαλειοθήκη νέες ενδιαφέρουσες πηγές έτσι ώστε να μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν και οι υπόλοιποι).
- Επωφεληθείτε από την ανταλλαγή εμπειριών και τη δικτύωση με άλλους Συντονιστές και Υποστηρικτές.

7. Συμπεράσματα

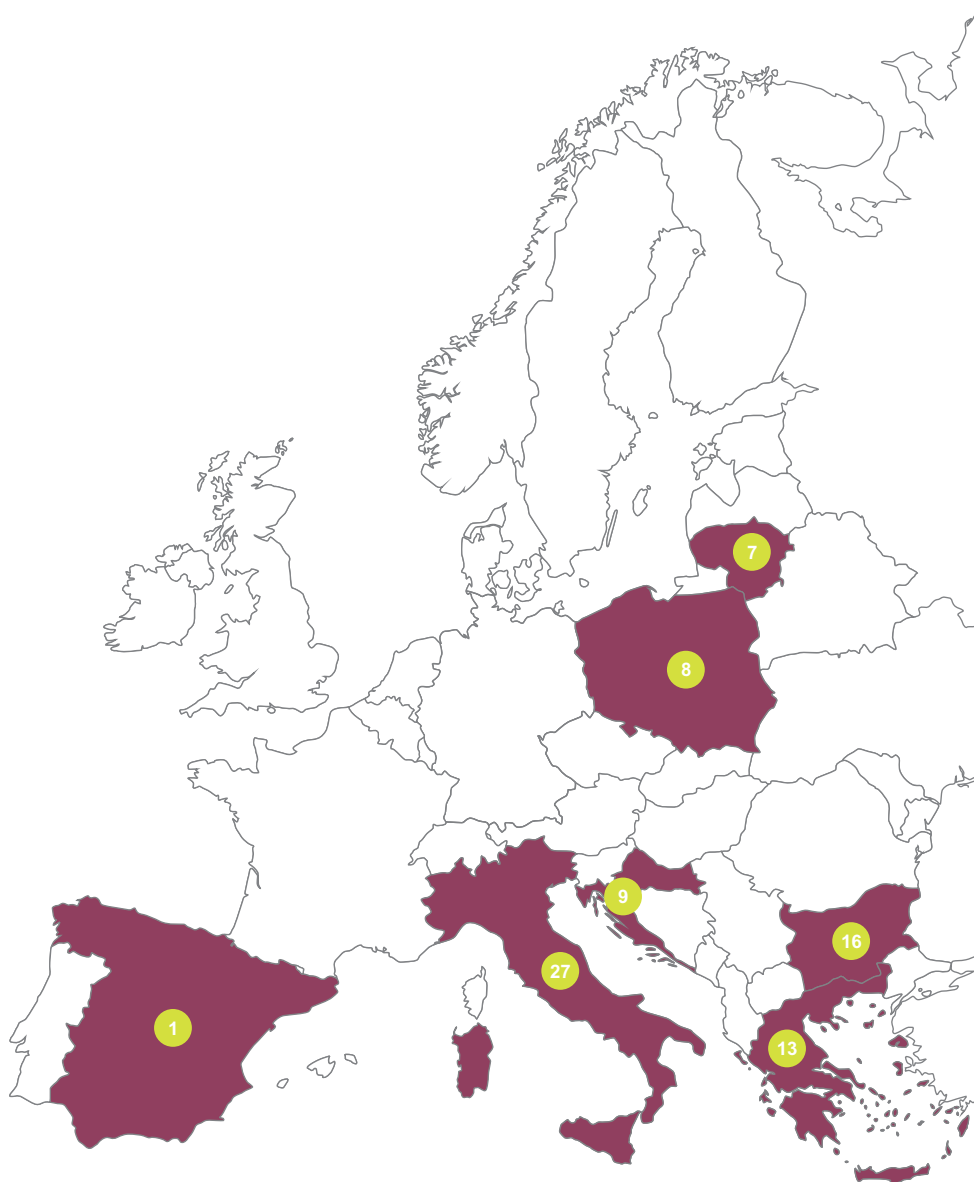
Συστάσεις προς τις Δημοτικές Αρχές

- Οργανώστε μια ομάδα υπεύθυνη για την ανάπτυξη και εφαρμογή του ΣΔΑΕ και εκχωρήστε της σαφείς αρμοδιότητες.
- Για την Απογραφή Εκπομπών Αναφοράς επικεντρώστε την προσπάθεια στη συλλογή ακριβών στοιχείων, από κάτω προς τα πάνω. Η προσπάθεια θα αποζημιωθεί σε μακροπρόθεσμη βάση καθώς η πληροφορία που συγκεντρώνεται θα σας βοηθήσει να προγραμματίσετε τις δράσεις που θα μειώσουν σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας, τα έξοδά σας και τις εκπομπές CO₂.
- Εμπλέξτε τους πολίτες και όλους τους τοπικούς φορείς στη διαδικασία του ΣΔΑΕ όσο το δυνατόν πιο σύντομα.
- Επωφεληθείτε από την ανταλλαγή εμπειριών και τη δικτύωση με άλλους Ευρωπαϊκούς Δήμους.
- Μοιραστείτε τις καλές πρακτικές σας.

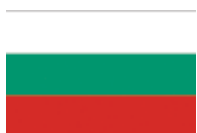
8. Δήμοι που συμμετείχαν στο έργο

Πάνω από 80 Δήμοι σε όλη την Ευρώπη υποστηρίχθηκαν πλήρως από το έργο Energy for Mayors στην ανάπτυξη και εφαρμογή των Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας. Πολλοί περισσότεροι επωφελήθηκαν από τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και ανταλλαγής εμπειριών που διοργανώθηκαν από τους εταίρους του έργου - Συντονιστές και Υποστηρικτές του Συμφώνου.

8. Δήμοι που συμμετείχαν στο έργο

Δήμοι που υποστηρίζονται από το έργο Energy for Mayors:

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Avren
Balchik
Banite
Bansko
Belica
Burgas
Dalgopol
Devnya
Godech
Kostinbrod
Malko Tarnovo
Nesebar
Petrich
Razlog
Shabla
Varna

ΚΡΟΑΤΙΑ

Bjelovar
Duga Resa
Gospić
Karlovac
Ogulin
Otočac
Ozalj
Pregrada
Slunj

ΕΛΛΑΔΑ

Αμπέλοκηποι-Μενεμένη
Αγία Βαρβάρα
Ασπρόπυργος
Χαλκηδόνα
Δέλτα
Αιγάλεω
Κορδελιό-Εύοσμος
Λαγκαδάς
Λυκόβρυση-Πεύκη
Μέγαρα
Θερμαϊκός
Θεσσαλονίκη
Βριλήσσια

ΙΤΑΛΙΑ

Arenzano
Camogli
Campo Ligure
Campomorone
Carpi
Casarza Ligure
Castelvetto
Cogoleto
Davagna
Lavagna
Leivi
Masone
Mele
Moneglia
Montoggio
Neirone
Novi di Modena
Recco
Ronco Scrivia
Rossiglione
Serra Riccò
Sestri Levante
Tiglieto
Tribogna
Uscio
Vignola
Zocca

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

Akmenė
Anykščiai
Elektrėnai
Jurbarkas
Pakruojis
Šilalė
Trakai

ΠΟΛΩΝΙΑ

Bielawa
Dzierżoniów
Elk
Laszki
Niepołomice
Raciechowice
Stare Juchy
Władysławowo

ΙΣΠΑΝΙΑ

Valdelarco

9. Στοιχεία επικοινωνίας με την ομάδα του έργου

Η ομάδα του Energy for Mayors αποτελείται από 15 εταίρους από 8 Ευρωπαϊκές χώρες.

Συντονιστής του έργου

Επαρχία της Γένοβας (IT)

Η Επαρχία της Γένοβας είναι μια τοπική δημόσια Αρχή υπεύθυνη για την προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης, τις δημόσιες μεταφορές, την επαγγελματική κατάρτιση, το χωροταξικό σχεδιασμό, τη συντήρηση των οδών και των σχολικών κτιρίων, την παροχή βοήθειας στους Δήμους και πολλές άλλες δραστηριότητες. Η Επαρχία της Γένοβας είναι επίσης υπεύθυνη για την προώθηση της βιώσιμης χρήσης της ενέργειας. Εντάχθηκε στο Σύμφωνο των Δημάρχων το 2009. Ως Συντονιστής του Συμφώνου δραστηριοποιείται ενεργά στην υποστήριξη των Δήμων που έχουν υπογράψει και βρίσκονται στην επικράτειά της και στην παροχή ισχυρής τεχνικής, πολιτικής και οικονομικής βοήθειας.

www.provincia.genova.it

Provincia di Genova

Εταίροι του έργου

Sogesca s.r.l. (IT)

Η εταιρεία Sogesca s.r.l. ιδρύθηκε το 1986 για να προσφέρει υπηρεσίες συμβούλου για θέματα περιβάλλοντος σε δημόσιους οργανισμούς και βιομηχανικές επιχειρήσεις. Για να διασφαλίσει την υψηλή αξιοπιστία και τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών της, η Sogesca έχει αποφασίσει να βασίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό της, καθώς είναι η μεταβλητή που κυρίως χαρακτηρίζει και επηρεάζει τη διαδικασία παροχής υπηρεσιών.

www.sogesca.it

SOGESCA
S.r.l.

Επαρχία της Μόντενα (IT)

Η Επαρχία της Modena είναι μια τοπική δημόσια Αρχή υπεύθυνη για την περιβαλλοντική και βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία της φύσης, τις δημόσιες μεταφορές, το χωροταξικό σχεδιασμό, τη συντήρηση των οδών και των σχολικών κτιρίων κλπ. Επίσης, συντονίζει τις δραστηριότητες των Δήμων που βρίσκονται στην περιοχή της. Η Επαρχία της Modena προσχώρησε στο Σύμφωνο των Δημάρχων το 2010 και έγινε Συντονιστής του Συμφώνου. Με το ρόλο αυτό, έχει υποστηρίξει 41 από τους 47 Δήμους που βρίσκονται στην επικράτειά της για να υπογράψουν το Σύμφωνο και να τους διαθέσει ισχυρή τεχνική, πολιτική και οικονομική βοήθεια.

www.provincia.modena.it

Provincia
di Modena

Ιταλικός Σύνδεσμος για την Τοπική Agenda 21 (IT)

Ο Ιταλικός Σύνδεσμος για την Agenda 21 είναι μια ένωση των Τοπικών Αρχών και των Περιφερειών που συστάθηκε το 1999 για να εξαπλωθεί η Τοπική Agenda 21 και να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη. Ο Ιταλικός Σύνδεσμος για την Agenda 21 είναι ένα πολύ ενοποιημένο δίκτυο που αριθμεί σήμερα 490 μέλη. Είναι μία Δομή Στήριξης του Συμφώνου των Δημάρχων και, στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors, είναι ο συντονιστής για την Ιταλική Ομάδα Εργασίας για τους Συντονιστές και Υποστηρικτές του ΣτΔ.

www.a21italy.it

Πόλη του Ζάγκρεμπ (HR)

Το Ζάγκρεμπ είναι η πρωτεύουσα και η μεγαλύτερη πόλη της Δημοκρατίας της Κροατίας με πληθυσμό 790.017. Είναι ταυτόχρονα μια μονάδα της Τοπικής και Περιφερειακής Διοίκησης. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Πόλης του Ζάγκρεμπ από την 30η Οκτωβρίου 2008, η Πόλη του Ζάγκρεμπ προσχώρησε στο Σύμφωνο των Δημάρχων ως μία από τις πρώτες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και έγινε επίσης Δομή Υποστήριξης του Σύμφωνο στις 27 Απριλίου 2009. Στο πλαίσιο των συνηθισμένων δραστηριοτήτων του, το Δημοτικό Γραφείο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη είναι αρμόδιο να εκπονεί δράσεις στον τομέα της ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος και του κλίματος.

www.zagreb.hr

Σύνδεσμος του Δικτύου Πολωνικών Δήμων «Energie Cités» (PL)

Ο Σύνδεσμος του Δικτύου Πολωνικών Δήμων «Energie Cités» (PNEC) είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση, που υποστηρίζει τον αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό και την υλοποίηση σε τοπικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες του PNEC περιλαμβάνουν την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την υλοποίηση έργων που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ενεργειακή ανάπτυξη των Πολωνικών Δήμων και την οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και εκπαιδευτικών περιηγήσεων για θέματα που σχετίζονται με την ενέργεια.

www.pnec.org.pl

Περιφερειακή Υπηρεσία Ενέργειας του Kaunas (LT)

Η Περιφερειακή Υπηρεσία Ενέργειας του Kaunas (KREA) ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2003 στο πλαίσιο του προγράμματος SAVE II. Έχει νομικό καθεστώς Δημοσίου Δικαίου. Οι ιδρυτές της KREA είναι ο Δήμος της Πόλης του Kaunas, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο του Kaunas και Ινστιτούτο Ενέργειας της Λιθουανίας SC «Kauno Energija». Οι κύριοι στόχοι της KREA περιλαμβάνουν την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της χρήσης ΑΠΕ, τη συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος, τη συνεργασία με εταιρίες από άλλες χώρες της ΕΕ για ενεργειακά έργα, τη διάδοση πληροφοριών και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα ενέργειας, καθώς και την οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για Δήμους, φοιτητές και εμπειρογνώμονες για θέματα ενέργειας.

www.krea.lt

9. Στοιχεία επικοινωνίας με την ομάδα του έργου

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (GR)

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) είναι μια Ελληνική δημόσια Αρχή που σχεδιάζει, προγραμματίζει και υλοποιεί πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης της χώρας και σε συμφωνία με τις εθνικές και Ευρωπαϊκές πολιτικές. Η ΠΚΜ είναι η μεγαλύτερη περιφέρεια στην Ελλάδα και η πρωτεύουσά της, η Θεσσαλονίκη, είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της χώρας. Η περιοχή αριθμεί 1.875.000 κατοίκους, που αντιπροσωπεύουν το 17% του πληθυσμού της χώρας. Η ΠΚΜ αποτελείται από 7 Περιφερειακές Ενότητες και 44 Δήμους. Από το 2011 η ΠΚΜ είναι Εδαφικός Συντονιστής του Συμφώνου των Δημάρχων. Περίπου 14 Δήμοι που βρίσκονται στην επικράτεια της ΠΚΜ έχουν ήδη υπογράψει το Σύμφωνο των Δημάρχων, έξι από αυτούς στο πλαίσιο του έργου Energy for Mayors.

www.pkm.gov.gr

Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (GR)

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) είναι ο Ελληνικός εθνικός φορέας για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ορθολογική χρήση της ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας. Το ΚΑΠΕ δραστηριοποιείται δυναμικά στο πλαίσιο της εθνικής και Κοινωνικής πολιτικής και νομοθεσίας, στην ανάπτυξη προηγμένης τεχνολογίας, στην εφαρμογή καινοτόμων σχεδίων και στην προώθηση και διείσδυση στην αγορά των ενεργειακών τεχνολογιών. Το ΚΑΠΕ είναι, επίσης, Εθνικός Συντονιστής του Συμφώνου των Δημάρχων από το Φεβρουάριο του 2012.

www.cres.gr

Επαρχία της Huelva (ES)

Το Επαρχιακό Συμβούλιο της Huelva είναι ένας δημόσιος οργανισμός που περιλαμβάνει 79 Δήμους. Συντονίζει τις δημοτικές υπηρεσίες προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλή παροχή υπηρεσιών σε ολόκληρη την επικράτεια της επαρχίας. Παρέχει νομική, οικονομική και τεχνική βοήθεια στους Δήμους, ιδίως σε εκείνους με χαμηλή ειδικευση στα οικονομικά και τη διαχείριση. Είναι επίσης υπεύθυνη για την παροχή των κατάλληλων υπερ-δημοτικών δημοσίων υπηρεσιών. Ένας από τους κύριους στόχους του Επαρχιακού Συμβουλίου της Huelva είναι να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στην επικράτεια της επαρχίας.

www.diphuelva.es

Επαρχία της Βαρκελώνης (ES)

Το Επαρχιακό Συμβούλιο της Βαρκελώνης (Diputació de Barcelona - DIBA) είναι ένα ίδρυμα της τοπικής αυτοδιοίκησης που παρέχει υπηρεσίες σε 311 Δήμους και συνεργάζεται μαζί τους. Το DIBA είναι ένας Εδαφικός Συντονιστής του Συμφώνου των Δημάρχων από το 2008. Στην Επαρχία υπάρχουν περίπου 195 Δήμοι που έχουν υπογράψει το Σύμφωνο.

www.diba.cat

9. Στοιχεία επικοινωνίας με την ομάδα του έργου

ICLEI - Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Αειφορία, Ευρωπαϊκή Γραμματεία (DE)

Το ICLEI Ευρώπης είναι ένα μοναδικό Ευρωπαϊκό δίκτυο πόλεων, που ασχολείται με την αστική αειφορία, σε συνεργασία με τις τοπικές κυβερνήσεις και τους συνεργάτες τους. Η πρωτοβουλία τους GreenClimateCities προσφέρεται για να καθοδηγήσει το σχεδιασμό και την παρακολούθηση για την τοπική δράση για το κλίμα και την ενέργεια - επίσης για τη στήριξη του Συμφώνου των Δημάρχων. Επιπλέον, έχει εμπειρία στους τομείς των προμηθειών, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων και σε πολλούς άλλους τομείς που σχετίζονται με την τοπική δράση για το κλίμα και την ενέργεια.

www.iclei-europe.org

Σύνδεσμος για την Ανάπτυξη των Ορεινών Δήμων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας (BG)

Ο κύριος στόχος του Συνδέσμου για την Ανάπτυξη των Ορεινών Δήμων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας (ADMMRB) είναι να επιτευχθεί μια αλλαγή που θα γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και των Δήμων της υπόλοιπης Βουλγαρίας. Η ιδέα είναι ότι εμείς, οι εκπρόσωποι των ορεινών Δήμων, ερχόμαστε σε επαφή και συνεργαζόμαστε για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων μας, που προκύπτουν από ειδικές συνθήκες - τόσο κλιματικές όσο και οικονομικές - που είναι κοινές για όλους μας και με τις οποίες οι πολίτες μας πρέπει να εργαστούν και να ζήσουν.

www.bulmonte.com

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ποιότητα Ε.Π.Ε. (BG)

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ποιότητα Ε.Π.Ε. (ECQ) είναι μια σύγχρονη εταιρεία συμβούλων που εργάζεται στον τομέα των ευρωπαϊκών έργων και προγραμμάτων, καθώς και στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 2001 στη Σόφια και από τότε εργάζεται σε στενή συνεργασία με μια σειρά από ξένους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων συμβούλων επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κέντρων κατάρτισης, ερευνητικών ιδρυμάτων, μη κυβερνητικών οργανώσεων κλπ. Η ομάδα του ECQ διαθέτει μεγάλη εμπειρία στην προώθηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ πολλών τομέων, φέρνοντας κοντά τοπικές κοινωνίες και διαπεριφερειακά δίκτυα στη διαχείριση έργων και στην ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.

www.ecq-bg.com

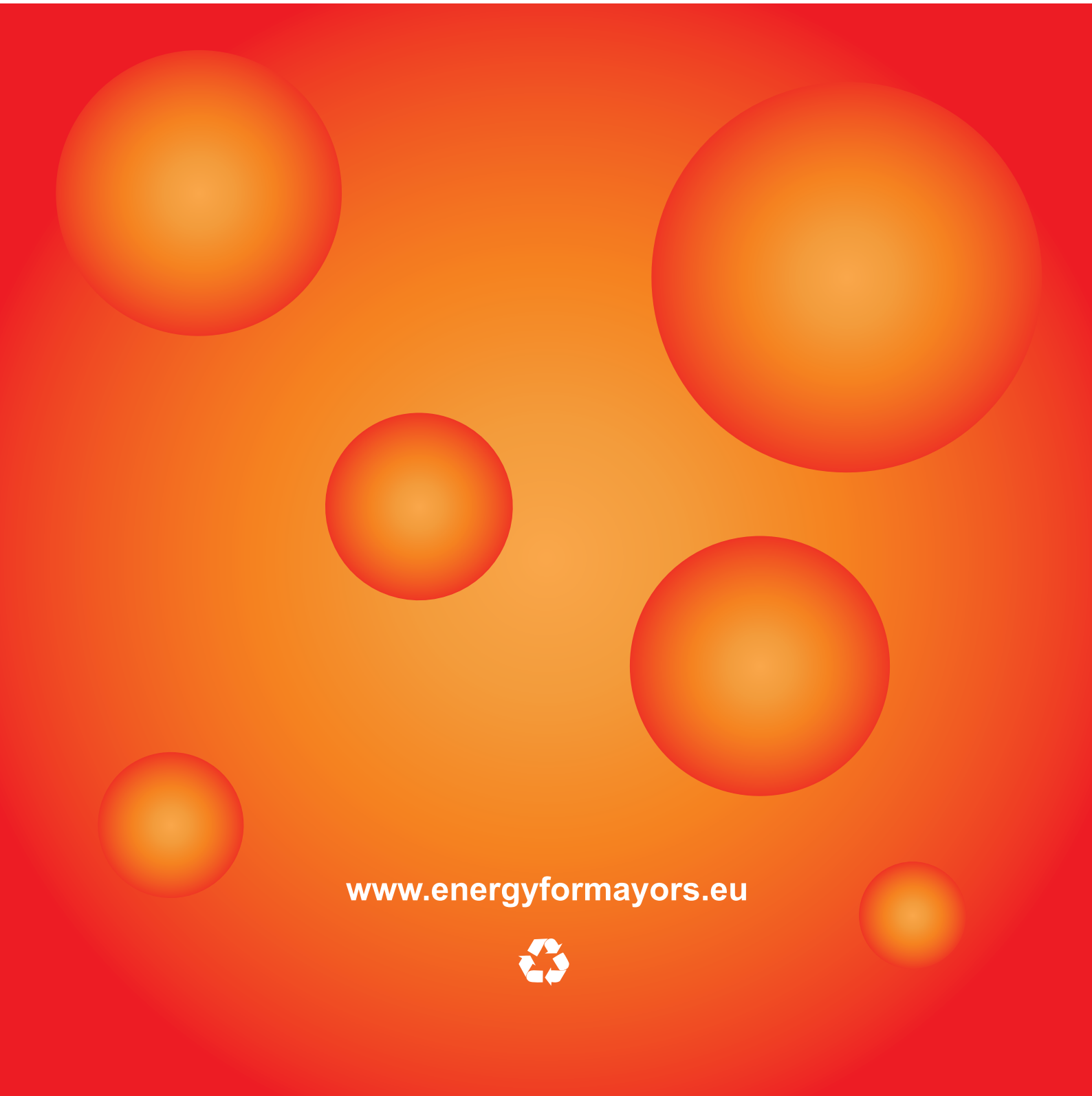
Ένωση Βουλγαρικών Τοπικών Αυτοδιοικήσεων της Μαύρης Θάλασσας (BG)

Η Ένωση Βουλγαρικών Τοπικών Αυτοδιοικήσεων της Μαύρης Θάλασσας (UBBSLA) είναι μια Περιφερειακή Ένωση των 21 Δήμων στα σύνορα της Βουλγαρικής Περιφέρειας της Μαύρης Θάλασσας. Με περισσότερα από 20 χρόνια εμπειρίας, η UBBSLA έχει αποδειχθεί ως ένας αξιόπιστος οργανισμός, που παρέχει τεχνογνωσία και υπηρεσίες στις τοπικές αρχές και κοινότητες για την επίτευξη σταθερής διακυβέρνησης για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής και την ενεργό συμμετοχή των πολιτών.

www.ubbsla.org

Αν θα θέλατε να μάθετε περισσότερα για το έργο Energy for Mayors ή για την πρωτοβουλία του Συμφώνου των Δημάρχων, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας!

www.energyformayors.eu

